II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2022/2576 AL CONSILIULUI

din 19 decembrie 2022

privind consolidarea solidarității printr-o mai bună coordonare a achizițiilor de gaze, prin indici de referință ai prețurilor fiabili și prin schimburi transfrontaliere de gaze

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 122 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

(1) Războiul de agresiune neprovocat și nejustificat al Federației Ruse împotriva Ucrainei și reducerea fără precedent a furnizării de gaze naturale din Federația Rusă către statele membre amenință siguranța furnizării către Uniune și statele sale membre. În același timp, utilizarea ca armă a furnizării de gaze și manipularea piețelor de către Federația Rusă prin întreruperi intenționate ale fluxurilor de gaze au determinat creșterea fulminantă a prețurilor la energie în Uniune, periclitând nu numai economia Uniunii, ci subminând totodată grav siguranța aprovizionării.

(2) Acest lucru necesită un răspuns ferm și coordonat din partea Uniunii, pentru a-și proteja cetățenii și economia împotriva prețurilor de piață excesive și manipulate și pentru a se asigura că gazele naturale ajung peste frontiere la toți consumatorii aflați în dificultate, inclusiv în situații de deficit de gaze. Pentru a reduce dependența de aprovizionarea cu gaze naturale din Federația Rusă și pentru a reduce prețurile excesive, este esențial să se îmbunătățească achizițiile de gaze de la furnizori externi.

(3) În conformitate cu articolul 122 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Consiliul, la propunerea Comisiei, este abilitat, în spiritul solidarității dintre statele membre, să adopte măsuri corespunzătoare situației economice, în special în cazul în care apar dificultăți grave în aprovizionarea cu anumite produse, în special în domeniul energiei. Riscul ridicat de întrerupere completă a furnizării de gaze din Rusia și creșterea extremă a prețurilor la energie care subminează economia Uniunii constituie astfel de dificultăți grave.

(4) În comunicarea sa din 18 mai 2022, intitulată „Planul REPowerEU”, Comisia a anunțat înființarea unei platforme a UE de achiziționare de energie împreună cu statele membre pentru achiziționarea în comun de gaze, gaze naturale lichefiate (GNL) și hidrogen. Acest anunț a fost aprobat de Consiliul European din 30 și 31 mai 2022. Ca parte a planului REPowerEU, Comisia a prezentat, de asemenea, strategia pentru un angajament extern al UE în domeniul energiei, care explică modul în care Uniunea sprijină tranziția către o energie globală, curată și justă pentru a asigura o energie durabilă, sigură și la prețuri accesibile, inclusiv prin diversificarea aprovizionării cu energie a Uniunii, în special prin negocierea angajamentelor politice cu furnizorii de gaze existenți sau noi cu scopul de a crește livrările de gaze și de a înlocui astfel livrările de gaze rusești către Europa.

(5) Platforma UE de achiziționare de energie poate juca un rol esențial în căutarea unor parteneriate reciproc avantajoase care să contribuie la siguranța aprovizionării și să conducă la scăderea prețurilor de import ale gazelor achiziționate din țări terțe, valorificând pe deplin ponderea colectivă a Uniunii. În acest scop, este esențială o mai bună sensibilizare internațională a furnizorilor de gaze (atât de gaze de conductă, cât și de GNL), precum și a furnizorilor de hidrogen verde din viitor. În special, o coordonare mult mai strânsă cu și între statele membre față de țările terțe prin intermediul Platformei UE de achiziționare de energie ar putea asigura o eficacitate mai mare a ponderii colective a Uniunii.

(6) Dacă persistă o situație caracterizată de dificultăți grave în asigurarea siguranței aprovizionării, achiziționarea în comun ar trebui să contribuie la asigurarea unui acces mai echitabil al întreprinderilor din statele membre la surse de gaze noi sau suplimentare și, în beneficiul consumatorilor finali, să contribuie la asigurarea unor prețuri mai mici decât ar fi putut fi aplicate altfel celor care achiziționează gazele prin intermediul prestatorului de servicii în mod individual.

(7) Achiziționarea în comun ar putea avea drept rezultat acordarea unui tratament mai favorabil sau a unui sprijin furnizării de gaze din surse regenerabile, cum ar fi biometanul și hidrogenul, în măsura în care acestea pot fi injectate în siguranță în sistemul de gaze, precum și furnizării de gaze care altminteri ar fi evacuate sau arse. În absența unei cerințe juridice formale în orice jurisdicție relevantă, întreprinderile care încheie contracte în temeiul prezentului regulament vor putea să utilizeze cadrul de raportare 2.0 din Parteneriatul ONU pentru petrol și gaz metan în vederea măsurării, raportării și verificării emisiilor de metan de-a lungul lanțului de aprovizionare al Uniunii.

(8) Noul mecanism elaborat în temeiul prezentului regulament ar trebui să cuprindă două etape. Într-o primă etapă, întreprinderile din sectorul gazelor naturale sau întreprinderile consumatoare de gaze stabilite pe teritoriul Uniunii ar urma să-și agrege cererea de gaze prin intermediul unui prestator de servicii, contractat de Comisie. Acest lucru ar permite furnizorilor de gaze să facă oferte pe baza unor volume agregate mari, în loc să aibă multe oferte mai mici către achizitori care să-i abordeze individual. Într-o a doua etapă, întreprinderile din sectorul gazelor naturale sau întreprinderile consumatoare de gaze stabilite pe teritoriul Uniunii pot încheia contracte de achiziționare de gaze, individual sau în mod coordonat cu alții, cu furnizori sau producători de gaze naturale ale căror oferte au corespuns cererii agregate.

(9) Dacă persistă o situație caracterizată de dificultăți grave în asigurarea siguranței aprovizionării, agregarea cererii și achiziționarea în comun ar trebui să contribuie la asigurarea unui acces mai echitabil al întreprinderilor din statele membre la surse de gaze noi sau suplimentare și, în beneficiul consumatorilor finali, să contribuie la asigurarea unor prețuri mai mici decât ar fi putut fi obținute altfel pentru întreprinderile care achiziționează gazele prin intermediul prestatorului de servicii. În propunerea Comisiei de regulament privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului este deja inclusă o primă mențiune a posibilității unei forme foarte limitate de achiziționare în comun de gaze în scopul echilibrării. Cu toate acestea, propunerea respectivă datează dintr-o perioadă anterioară războiului de agresiune al Federației Ruse împotriva Ucrainei. În plus, nu a fost inclus niciun concept detaliat în propunerea respectivă, care se referea doar la nevoile foarte specifice ale operatorilor de sisteme de transport în ceea ce privește energia de echilibrare. Întrucât este necesară o soluție imediată și mult mai cuprinzătoare la problema lipsei structurilor care să permită achiziționarea coordonată de gaze, este oportun să se propună o soluție temporară rapidă.

(10) Prin urmare, agregarea cererii și achiziționarea în comun ar putea consolida solidaritatea Uniunii în ceea ce privește achiziționarea și distribuția gazelor. În spirit de solidaritate, achiziționarea în comun ar trebui să sprijine în special întreprinderile care achiziționau anterior gaze naturale exclusiv sau în principal de la furnizori ruși, ajutându-le să se aprovizioneze de la furnizori sau producători alternativi de gaze naturale în condiții avantajoase, ca urmare a agregării cererii și a achiziționării în comun.

(11) Agregarea cererii și achiziționarea în comun ar trebui să contribuie la constituirea de stocuri în instalațiile de înmagazinare a gazelor în situația de urgență actuală, în cazul în care majoritatea instalațiilor europene de înmagazinare a gazelor ar fi golite după iarna următoare. În plus, măsurile respective ar trebui să contribuie la achiziționarea de gaze într-un mod mai coordonat, în spiritul solidarității.

(12) Prin urmare, este necesar să se stabilească agregarea cererii și achiziționarea în comun de urgență și pe bază temporară. Acest lucru ar permite stabilirea rapidă a unui prestator de servicii, permițând astfel agregarea cererii. Prestatorul de servicii contractat de Comisie ar avea doar câteva funcționalități de bază, iar procesul organizat de acesta ar avea doar elemente obligatorii privind participarea la agregarea cererii, fără să includă încă o coordonare obligatorie a condițiilor contractuale sau obligația de a prezenta oferte ferme de achiziționare a gazelor prin intermediul acestuia.

(13) Întreprinderilor din sectorul gazelor naturale sau întreprinderilor consumatoare de gaze naturale nu ar trebui să li se impună nicio cerință de a cumpăra gaze prin intermediul prestatorului de servicii, prin încheierea de contracte de furnizare a gazelor sau de memorandumuri de înțelegere cu furnizorii sau producătorii de gaze ale căror oferte au corespuns cererii agregate. Cu toate acestea, întreprinderile din sectorul gazelor naturale sau întreprinderile consumatoare de gaze naturale sunt puternic încurajate să exploreze forme de cooperare compatibile cu dreptul concurenței și să apeleze la prestatorul de servicii pentru a profita de avantajele achiziționării în comun. Prin urmare, ar putea fi dezvoltat un mecanism între prestatorul de servicii și întreprinderile participante, care să stabilească principalele condiții în care întreprinderile participante se angajează să cumpere gazele naturale care corespund cererii agregate.

(14) Este important ca Comisia și statele membre să aibă o imagine clară a contractelor de furnizare a gazelor preconizate și încheiate în întreaga Uniune, pentru a evalua dacă sunt îndeplinite obiectivele privind siguranța aprovizionării și solidaritatea energetică. Prin urmare, întreprinderile sau autoritățile statelor membre ar trebui să informeze Comisia și statele membre în care sunt stabilite respectivele întreprinderi cu privire la achizițiile de gaze planificate de dimensiuni mai mari de 5 TWh/an. Acest lucru ar trebui să se aplice în special informațiilor de bază privind contractele noi sau reînnoite. Comisiei ar trebui să i se permită să emită recomandări pentru întreprinderile din sectorul gazelor naturale sau pentru autoritățile statelor membre relevante, în special în cazul în care o coordonare suplimentară ar putea îmbunătăți funcționarea achiziționării în comun sau în cazul în care lansarea unei licitații pentru achiziționarea de gaze sau achizițiile planificate de gaze pot avea un impact negativ asupra siguranței aprovizionării, a pieței interne sau a solidarității energetice. Emiterea recomandărilor nu ar trebui să împiedice întreprinderile din sectorul gazelor naturale sau autoritățile statelor membre relevante să continue negocierile între timp.

(15) Statele membre ar trebui să ajute Comisia să aprecieze dacă achizițiile relevante de gaze sporesc siguranța aprovizionării în Uniune și sunt compatibile cu principiul solidarității energetice. Prin urmare, ar trebui să fie instituit un comitet director ad-hoc compus din reprezentanți ai statelor membre și ai Comisiei, care să contribuie la coordonarea evaluării respective.

(16) Procesul de agregare a cererii în scopul achiziționării în comun ar trebui să fie realizat de un prestator de servicii adecvat. Prin urmare, Comisia ar trebui să contracteze un prestator de servicii prin intermediul unei proceduri de achiziții în conformitate cu Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]), care să poată dezvolta un instrument de tehnologie a informației adecvat (denumit în continuare „instrument informatic") și să poată organiza procesul de agregare a cererii. Ar putea fi percepute taxe de la participanții la achiziționarea în comun pentru a acoperi costurile de funcționare.

(17) Atunci când alocă drepturi de acces la aprovizionare pentru întreprinderile care agregă cererea, prestatorul de servicii ar trebui să aplice metode care să nu discrimineze participanții mai mici de cei mai mari la agregarea cererii și ar trebui să fie echitabil, indiferent de volumele de gaze solicitate de întreprinderile individuale. De exemplu, prestatorul de servicii ar trebui să aloce drepturi de acces proporționale cu volumele de gaze pe care întreprinderile individuale au declarat că le cumpără la un anumit moment de livrare și pentru o anumită destinație. Acest lucru ar putea fi relevant în cazurile în care aprovizionarea nu acoperă suficient cererea de pe piața Uniunii.

(18) Agregarea cererii și achiziționarea de gaze naturale sunt procese complexe, care trebuie să țină seama de diverse elemente, care nu se limitează la prețuri, ci implică și volume, puncte de livrare și alți parametri. Prin urmare, prestatorul de servicii selectat ar trebui să aibă nivelul necesar de experiență în gestionarea și agregarea achizițiilor de gaze naturale sau de servicii conexe la nivelul Uniunii. De asemenea, agregarea cererii și achiziționarea de gaze naturale reprezintă un element esențial pentru asigurarea siguranței furnizării de gaze și pentru garantarea principiului solidarității energetice în Uniune.

(19) Protecția informațiilor sensibile din punct de vedere comercial este extrem de importantă atunci când se pun informații la dispoziția Comisiei, a membrilor comitetului director ad-hoc sau a prestatorului de servicii care introduce sau gestionează instrumentul informatic pentru agregarea cererii. Prin urmare, Comisia ar trebui să aplice

([1]) Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1296/2013, (UE) nr. 1301/2013, (UE) nr. 1303/2013, (UE) nr. 1304/2013, (UE) nr. 1309/2013, (UE) nr. 1316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 (JO L 193, 30.7.2018, p. 1).

instrumente eficace pentru a proteja aceste informații împotriva oricărui acces neautorizat și oricărui risc de securitate cibernetică. Orice date cu caracter personal care ar putea fi prelucrate în cadrul agregării cererii și al achiziționării în comun ar trebui să fie prelucrate în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului ([2]) și cu Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]).

(20) Achiziționarea în comun ar putea lua diferite forme. Aceasta ar putea avea loc prin proceduri de ofertare sau licitații organizate de prestatorul de servicii care agregă cererea întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și a întreprinderilor consumatoare de gaze, pentru a o corela potențial cu ofertele furnizorilor sau ale producătorilor de gaze naturale, prin utilizarea unui instrument informatic.

(21) Un obiectiv al agregării cererii și al achizițiilor în comun este reducerea riscului unor creșteri inutile ale prețurilor, determinate de întreprinderile care licitează pentru aceeași tranșă de gaze. Garantarea faptului că toate beneficiile achiziționării în comun ajung la consumatorii finali depinde, în ultimă instanță, de deciziile întreprinderilor. Întreprinderile mari ar trebui să fie restricționate chiar dacă pot vinde gaze la prețuri mai mari. Întreprinderile care beneficiază de prețuri mai mici pentru cumpărarea de gaze în urma achiziționării în comun ar trebui să transfere aceste beneficii consumatorilor. Transmiterea la nivelul consumatorilor a prețurilor mai mici ar fi un indicator important al reușitei achizițiilor în comun, deoarece acest lucru este esențial pentru consumatori.

(22) Agregarea cererii și achiziționarea în comun ar trebui să fie deschise întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și întreprinderilor consumatoare de gaze stabilite în Uniune. În special, consumatorii industriali care utilizează intensiv gazele în procesele lor de producție, cum ar fi producătorii de îngrășăminte, oțel, ceramică și sticlă, pot să beneficieze, de asemenea, de achiziționarea în comun, permițându-le să își grupeze cererea, să contracteze încărcături de gaze și GNL și să structureze aprovizionarea în funcție de nevoile lor specifice. Procesul de organizare a achiziționării în comun ar trebui să aibă norme transparente privind modul în care se poate participa la ea și ar trebui să se asigure caracterul deschis al acesteia.

(23) Deschiderea agregării cererii și a achiziționării în comun și pentru Balcanii de Vest și cele trei asociate în cadrul Parteneriatului estic reprezintă un obiectiv politic declarat al Uniunii. Prin urmare, întreprinderilor stabilite în părțile contractante la Comunitatea Energiei ar trebui să li se permită să participe la agregarea cererii și la achiziționarea în comun stabilite prin prezentul regulament, cu condiția să existe acordurile necesare.

(24) Este necesar să se reducă dependența Uniunii de gazele furnizate de Federația Rusă. Întreprinderile controlate de Federația Rusă sau de orice persoană fizică sau juridică rusă sau întreprinderile care fac obiectul unor măsuri restrictive ale Uniunii instituite în temeiul articolului 215 din TFUE sau care sunt deținute sau controlate de orice altă persoană fizică sau juridică, entitate sau organism cărora li se aplică măsuri restrictive ar trebui să fie, prin urmare, excluse de la participarea la achiziționarea în comun, precum și de la organizarea procesului de achiziționare în comun.

(25) Pentru ca obiectivul diversificării de la furnizarea de gaze din Federația Rusă să nu fie pus în pericol sau compromis de participarea la agregarea cererii și la achiziționarea în comun a unor întreprinderi sau a altor organisme controlate de persoane fizice sau juridice ruse sau de întreprinderi stabilite în Federația Rusă, participarea acestor entități ar trebui, de asemenea, să fie exclusă.

(26) În plus, gazele naturale originare din Federația Rusă nu ar trebui să facă obiectul achiziționării în comun. În acest scop, gazele naturale care intră în statele membre sau în părțile contractante la Comunitatea Energiei prin puncte de intrare specifice nu ar trebui să facă obiectul achiziționării în comun, deoarece este probabil ca gazele naturale originare din Federația Rusă să intre în statele membre sau în părțile contractante la Comunitatea Energiei prin punctele de intrare respective.

([2]) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1).

([3]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

(27) Este posibil ca participanții la achiziționarea de gaze în comun să aibă nevoie de garanții financiare dacă una dintre întreprinderi nu are capacitatea să plătească volumul final contractat. Statele membre sau alte părți interesate ar putea oferi sprijin financiar, inclusiv garanții, participanților la achiziționarea în comun. Acordarea de sprijin financiar ar trebui să aibă loc în conformitate cu normele Uniunii privind ajutoarele de stat, inclusiv cu cadrul temporar de criză adoptat de Comisie la 23 martie 2022, astfel cum a fost modificat la 28 octombrie 2022, după caz.

(28) Constituirea de stocuri în instalațiile de înmagazinare a gazelor este vitală pentru a asigura siguranța aprovizionării în Uniune. Din cauza reducerii furnizării de gaze naturale din Federația Rusă, statele membre se pot confrunta cu dificultăți în constituirea de stocuri în instalațiile de înmagazinare a gazelor pentru a asigura siguranța furnizării de gaze pentru iarna 2023-2024, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]). Utilizarea posibilității de agregare a cererii de către prestatorul de servicii ar putea ajuta statele membre să reducă dificultățile respective. Aceasta ar putea, în limitele dreptului concurenței, să sprijine în special constituirea stocurilor și gestionarea stocurilor, în mod coordonat, în perspectiva următorului sezon de constituire de stocuri, evitând vârfurile de preț excesive cauzate, printre altele, de constituirea necoordonată a stocurilor.

(29) Pentru a se asigura că achiziționarea în comun contribuie la constituirea de stocuri în instalațiile de înmagazinare a gazelor în conformitate cu obiectivele intermediare prevăzute de Regulamentul (UE) 2022/1032, statele membre ar trebui să ia măsuri adecvate pentru a se asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze naturale aflate sub jurisdicția lor utilizează procesul organizat de furnizorul de servicii ca un mijloc posibil de îndeplinire a obiectivelor de constituire de stocuri.

(30) Regulamentul (UE) 2022/1032 prevede ca statele membre să constituie, în instalațiile lor de înmagazinare a gazelor, stocuri la un nivel de cel puțin 90 % până la 1 noiembrie 2023. Acest obiectiv este mai ambițios decât obiectivul pentru 1 noiembrie 2022 (80 %). Achiziționarea în comun ar putea ajuta statele membre să îndeplinească acest nou obiectiv. În acest sens, statele membre ar trebui să solicite întreprinderilor naționale să utilizeze prestatorul de servicii pentru a agrega cererea cu volume suficient de mari de gaze pentru a reduce riscul de a nu se putea constitui stocuri în instalațiile lor de înmagazinare a gazelor. Statele membre ar trebui să solicite ca volume de cel puțin 15 % din volumul lor țintă de constituire de stocuri pentru anul următor, echivalente cu aproximativ 13,5 miliarde de metri cubi pentru întreaga Uniune, să fie incluse de către întreprinderile lor în procesul de agregare a cererii. Statele membre fără instalații subterane de înmagazinare a gazelor pe teritoriul lor ar trebui să participe la procesul de agregare a cererii cu volume echivalente cu 15 % din obligațiile lor de repartizare a sarcinilor în temeiul articolului 6c din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]).

(31) Agregarea cererii și achiziționarea în comun nu reglementează gestionarea instalațiilor de înmagazinare a gazelor, inclusiv a instalațiilor strategice de înmagazinare a gazelor, și nu aduc atingere Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (UE) 2022/1032.

(32) Pentru a utiliza în mod eficace achiziționarea în comun și pentru a încheia acorduri privind gazele naturale cu furnizorii care oferă gaze naturale prestatorului de servicii, întreprinderile ar trebui să poată coordona condițiile de achiziționare, cum ar fi volumele, prețul gazelor și punctele și data de livrare, în limitele dreptului Uniunii. Cu toate acestea, întreprinderile care participă la un consorțiu pentru achiziționarea de gaze ar trebui să se asigure că informațiile schimbate direct sau indirect se limitează la ceea ce este strict necesar pentru atingerea obiectivului urmărit, în conformitate cu articolul 101 din TFUE. În plus, dispozițiile privind transparența și guvernanța din prezentul regulament ar trebui să garanteze că contractele consorțiului achizitor nu amenință siguranța aprovizionării și nici nu periclitează solidaritatea energetică, în special în cazul în care statele membre sunt implicate direct sau indirect în procesul de achiziționare.

(33) Deși se pot forma mai multe consorții pentru achiziționarea de gaze, opțiunea cea mai eficientă ar fi formarea unui consorțiu unic pentru achiziționarea de gaze, care să cuprindă cât mai multe întreprinderi, pentru a agrega cererea prin intermediul prestatorului de servicii, și care să fie conceput astfel încât să fie compatibil cu dreptul Uniunii în materie de concurență. În plus, unirea forțelor într-un singur consorțiu pentru achiziționarea de gaze ar trebui să aducă pe piață o putere de negociere consolidată a Uniunii și să permită condiții avantajoase care cu greu ar putea fi realizate de întreprinderile mai mici sau în cazul în care s-ar acționa în mod fragmentat.

([4]) Regulamentul (UE) 2022/1032 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (CE) nr. 715/2009 în ceea ce privește înmagazinarea gazelor (JO L 173, 30.6.2022, p. 17).

([5]) Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2017 privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 994/2010 (JO L 280, 28.10.2017, p. 1).

(34) Constituirea și implementarea consorțiilor pentru achiziționarea de gaze în temeiul prezentului regulament ar trebui să se realizeze în conformitate cu normele Uniunii în materie de concurență, astfel cum sunt aplicabile în circumstanțele excepționale actuale ale pieței. Comisia a indicat că este pregătită să ajute întreprinderile la conceperea unui astfel de consorțiu pentru achiziționarea de gaze și să emită o decizie, în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului ([6]), cu privire la inaplicabilitatea articolelor 101 și 102 din TFUE, în cazul în care sunt încorporate și respectate garanții relevante. Comisia și-a afirmat, de asemenea, disponibilitatea de a oferi orientări informale în măsura în care întreprinderile participante la orice alt consorțiu au incertitudini în ceea ce privește evaluarea unuia sau mai multor elemente ale acordului lor de achiziționare în comun în temeiul normelor Uniunii în materie de concurență.

(35) În conformitate cu principiul proporționalității, măsurile privind agregarea cererii și achiziționarea în comun nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului lor, deoarece măsurile respective vor fi puse în aplicare în mod voluntar, cu doar o excepție limitată în ceea ce privește participarea obligatorie la agregarea cererii în scopul constituirii de stocuri în instalațiile de înmagazinare a gazelor, iar întreprinderile private vor rămâne părți la contractele de furnizare de gaze încheiate în cadrul procesului de achiziționare în comun.

(36) Pentru a optimiza capacitatea de absorbție a GNL a instalațiilor de GNL din Uniune și utilizarea instalațiilor de înmagazinare a gazelor, sunt necesare mecanisme de transparență sporită și o piață organizată care să faciliteze comerțul secundar cu capacități de înmagazinare a gazelor și capacități ale instalațiilor de GNL, similare celor existente pentru transportul gazelor prin conducte. Acest lucru este deosebit de important în perioadele de urgență și în perioadele în care se modifică fluxurile de gaze de la conductele din Federația Rusă către GNL. Propunerile Comisiei pentru o directivă privind normele comune pentru piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului și pentru un regulament privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului conțin dispoziții în acest sens. Avansarea acestor dispoziții ca parte a răspunsului la criză este esențială pentru utilizarea instalațiilor de GNL și a instalațiilor de înmagazinare a gazelor într-un mod mai eficient și cu transparența necesară. În ceea ce privește o platformă paneuropeană în materie de transparență, ar trebui să fie posibil ca statele membre să utilizeze platformele de transparență existente ale Uniunii pentru instalațiile de GNL și instalațiile de înmagazinare a gazelor pentru a asigura punerea în aplicare rapidă a prezentului regulament. În ceea ce privește o platformă de rezervare secundară, operatorii instalațiilor de GNL și operatorii instalațiilor de înmagazinare a gazelor ar trebui să poată utiliza platformele lor existente prin îmbogățirea lor cu funcțiile necesare.

(37) În ceea ce privește rezervările pe termen lung ale capacităților de transport al gazelor, normele existente de management al congestiilor prevăd proceduri de utilizare obligatorie sub sancțiunea pierderii, de tipul „folosești sau pierzi”. Totuși, aceste proceduri sunt lente, întrucât durează cel puțin șase luni înainte de a produce efecte, și presupun proceduri administrative greoaie din partea autorităților naționale de reglementare. Prin urmare, aceste norme ar trebui să fie consolidate și simplificate pentru a oferi operatorilor de sistem de gaze naturale instrumentele necesare pentru a reacționa rapid la schimbările fluxurilor de gaze și pentru a aborda posibilele congestii. În special, noile norme ar putea accelera comercializarea capacităților pe termen lung neutilizate care altfel ar rămâne nefolosite, eficientizând utilizarea conductelor.

(38) Operatorii de sistem de transport ar trebui să analizeze informațiile disponibile cu privire la utilizarea rețelei de transport de către utilizatorii rețelei și să stabilească dacă există o subutilizare a capacității ferme contractate. O astfel de subutilizare ar trebui să fie definită ca fiind situația în care un utilizator al rețelei a utilizat sau oferit pe piață în medie mai puțin de 80 % din capacitatea fermă rezervată în ultimele 30 de zile. În caz de subutilizare, operatorul de sistem de transport ar trebui să publice capacitatea disponibilă pentru următoarea licitație lunară și, ulterior, să o scoată la licitație. În mod alternativ, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să poată decide să utilizeze în schimb un mecanism de utilizare obligatorie sub sancțiunea pierderii, de tipul „folosești sau pierzi”, pentru capacitatea fermă pentru ziua următoare. În acest din urmă caz, mecanismul ar trebui să se aplice tuturor punctelor de interconectare, indiferent dacă sunt sau nu congestionate.

(39) Întreprinderile care achiziționează gaze sau care se oferă să livreze gaze către destinații predefinite prin achiziționarea în comun ar trebui să securizeze capacitățile de transport de la punctele de livrare a gazelor la destinație. Normele aplicabile pieței interne, inclusiv codurile rețelelor de gaze, se aplică pentru a contribui la securizarea capacităților de transport. Autoritățile naționale de reglementare, operatorii de transport și de sistem,

([6]) Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului din 16 decembrie 2002 privind punerea în aplicare a normelor de concurență prevăzute la articolele 81 și 82 din tratat (JO L 1, 4.1.2003, p. 1).

operatorii instalațiilor de GNL și operatorii instalațiilor de înmagazinare a gazelor, precum și platformele de rezervare ar trebui să exploreze posibilitățile de îmbunătățire a utilizării infrastructurii într-un mod accesibil, prin explorarea posibilității de dezvoltare a unor noi produse de capacitate de transport care să lege punctele de interconectare intra-UE, instalațiile de GNL și instalațiile de înmagazinare a gazelor, respectând în același timp normele aplicabile ale pieței interne, în special Regulamentul (UE) 2017/459 al Comisiei ([7]).

(40) Circumstanțele extraordinare de criză conduc la modificări ale modelelor de flux în rețelele europene de gaze, având ca rezultat rente aferente congestiilor extrem de ridicate în anumite puncte de interconectare din Uniune, dar ar putea fi găsite unele flexibilități, prin dialog cu autoritățile de reglementare relevante ale statelor membre afectate, în cadrul normelor existente, cu ajutorul Comisiei, dacă este cazul.

(41) Invadarea Ucrainei de către Federația Rusă a condus la incertitudini și perturbări majore pe piețele europene ale gazelor naturale. Prin urmare, în ultimele luni, aceste piețe au reflectat incertitudinea în aprovizionare, iar această incertitudine a transformat așteptările pieței în prețuri extrem de ridicate și volatile ale gazelor naturale. Acest lucru a exercitat, la rândul său, o presiune suplimentară asupra participanților la piață și a subminat buna funcționare a piețelor energetice ale Uniunii.

(42) Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([8]) stabilește norme menite să asigure buna funcționare a locurilor de tranzacționare în care sunt tranzacționate și instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice. Directiva respectivă prevede că statele membre trebuie să solicite ca o piață reglementată să dispună de mecanisme care să garanteze funcționarea corectă și ordonată a piețelor financiare. Cu toate acestea, astfel de mecanisme nu sunt menite să stabilească o limită a evoluției intrazilnice a prețurilor și nu au reușit să prevină episoadele de volatilitate excepțională observate pe piețele instrumentelor financiare derivate pe gaze și energie electrică.

(43) Având în vedere dificultățile cu care se confruntă participanții la piață în locurile de tranzacționare în care sunt tranzacționate instrumentele financiare derivate pe mărfuri energetice și necesitatea urgentă de a se asigura că piețele instrumentelor financiare derivate pe energie își mențin rolul de a satisface nevoile de hedging ale economiei reale, este oportun să se solicite locurilor de tranzacționare în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice să instituie mecanisme temporare de gestionare a volatilității intrazilnice pentru a aprecia mai eficient fluctuațiile excesive ale prețurilor. Pentru a se asigura că astfel de mecanisme se aplică contractelor celor mai relevante, mecanismele respective ar trebui să se aplice instrumentelor financiare derivate din domeniul energiei a căror scadență nu depășește 12 luni.

(44) Locurile de tranzacționare care oferă instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice acceptă adesea participarea diverselor firme din domeniul energiei din toate statele membre. Astfel de firme din domeniul energiei se bazează în mare măsură pe instrumente financiare derivate tranzacționate în astfel de locuri de tranzacționare pentru a asigura aprovizionarea esențială cu gaze și energie electrică în întreaga Uniune. Prin urmare, fluctuațiile excesive ale prețurilor care au loc în locurile de tranzacționare în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice afectează funcționarea firmelor din domeniul energiei din întreaga Uniune, afectând, în cele din urmă, și consumatorii finali. Prin urmare, din spirit de solidaritate între statele membre, ar trebui să se asigure coordonarea implementării și a aplicării mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice, pentru a se asigura că operatorii esențiali pentru siguranța aprovizionării cu energie din toate statele membre beneficiază de garanții împotriva fluctuațiilor mari ale prețurilor, care au un impact negativ asupra continuării activității lor și, în egală măsură, asupra consumatorilor finali.

(45) Mecanismele de gestionare a volatilității intrazilnice ar trebui să asigure prevenirea variațiilor excesive ale prețurilor într-o zi de tranzacționare. Mecanismele respective ar trebui să se bazeze pe prețul de piață observat la intervale regulate. Având în vedere marea diversitate a instrumentelor de pe piețele instrumentelor financiare derivate pe energie și particularitățile locurilor de tranzacționare asociate cu astfel de instrumente, mecanismele de gestionare a volatilității intrazilnice ar trebui adaptate la particularitățile acestor instrumente și piețe. Prin urmare, limitele de preț ar trebui stabilite de locurile de tranzacționare, ținând seama de particularitățile fiecărui instrument financiar derivat pe mărfuri energetice relevant, de profilul de lichiditate al pieței pentru astfel de instrumente financiare derivate și de profilul său de volatilitate.

([7]) Regulamentul (UE) 2017/459 al Comisiei din 16 martie 2017 de stabilire a unui cod al rețelei privind mecanismele de alocare a capacității în sistemele de transport al gazelor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 984/2013 (JO L 72, 17.3.2017, p. 1).

([8]) Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2002/92/CE și a Directivei 2011/61/UE (JO L 173, 12.6.2014, p. 349).

(46) Atunci când stabilește prețul de deschidere în scopul stabilirii primului preț de referință într-o zi de tranzacționare, locul de tranzacționare ar trebui să se bazeze pe metodologia pe care o aplică în mod normal pentru a determina prețul la care un anumit instrument financiar derivat pe mărfuri energetice este tranzacționat prima dată la începutul zilei de tranzacționare. Pentru a determina prețul de deschidere după orice întrerupere a tranzacționării care ar putea avea loc în cursul zilei de tranzacționare, locul de tranzacționare ar trebui să aplice metodologia pe care o consideră cea mai adecvată pentru a asigura reluarea tranzacționării ordonate.

(47) Locurile de tranzacționare ar trebui să poată pune în aplicare mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice fie prin integrarea acestuia în mecanismele de întrerupere a tranzacționării deja instituite în conformitate cu Directiva 2014/65/UE, fie ca mecanism suplimentar.

(48) Pentru a asigura transparența funcționării mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice pe care îl implementează, locurile de tranzacționare ar trebui, fără întârzieri nejustificate, să facă publică o descriere a caracteristicilor sale generale ori de câte ori aplică o modificare. Cu toate acestea, pentru a garanta o tranzacționare echitabilă și ordonată, locurile de tranzacționare nu ar trebui să aibă obligația de a publica toți parametrii tehnici ai mecanismului pe care îl instituie.

(49) În cazul în care informațiile colectate de Agenția Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) cu privire la punerea în aplicare a mecanismului de gestionare a volatilității de către locurile de tranzacționare în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice arată că este necesară o mai mare coerență a implementării mecanismului pentru a asigura o gestionare mai eficientă a volatilității excesive a prețurilor în întreaga Uniune, Comisia ar trebui să poată specifica condiții uniforme de implementare a mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice, cum ar fi frecvența cu care limitele prețurilor sunt reînnoite sau măsurile care trebuie luate în cazul în care tranzacționarea are loc în afara acestor limite de preț. Comisia ar trebui să poată ține seama de particularitățile fiecărui instrument financiar derivat pe mărfuri energetice, de profilul de lichiditate al pieței pentru astfel de instrumente financiare derivate și de profilul său de volatilitate.

(50) Pentru a acorda locurilor de tranzacționare suficient timp să implementeze ferm mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice, astfel cum se specifică în prezentul regulament, locurilor de tranzacționare ar trebui să li se acorde un termen până la 31 ianuarie 2023 pentru a institui mecanismul respectiv. Pentru a se asigura că locurile de tranzacționare sunt capabile să facă față rapid fluctuațiilor excesive ale prețurilor chiar înainte de instituirea mecanismului respectiv, acestea ar trebui să dispună de un mecanism preliminar care să poată atinge, în linii mari, același obiectiv ca mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice.

(51) Obligațiile și restricțiile impuse locurilor de tranzacționare și traderilor prin mecanismele de gestionare a volatilității intrazilnice nu depășesc ceea ce este necesar pentru a permite firmelor din domeniul energiei să participe în continuare la piețele gazelor și energiei electrice și să își satisfacă nevoile de hedging, contribuind astfel la siguranța aprovizionării cu energie a consumatorilor finali.

(52) Pentru a asigura aplicarea eficientă a mecanismelor de gestionare a volatilității intrazilnice, autoritățile competente ar trebui să supravegheze implementarea acestora de către locurile de tranzacționare și să raporteze periodic ESMA cu privire la implementarea respectivă. Pentru a asigura punerea în aplicare consecventă a mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice, autoritățile competente ar trebui, de asemenea, să se asigure că divergențele în ceea ce privește punerea în aplicare a mecanismelor respective de către locurile de tranzacționare sunt justificate în mod corespunzător.

(53) Pentru a aborda potențialele divergențe dintre statele membre în ceea ce privește aplicarea mecanismelor de gestionare a volatilității intrazilnice și pe baza rapoartelor prezentate de autoritățile competente, ESMA ar trebui să coordoneze acțiunile autorităților competente ale statelor membre și să documenteze eventualele divergențe observate în modul în care mecanismele de gestionare a volatilității intrazilnice sunt implementate de locurile de tranzacționare din toate jurisdicțiile din Uniune.

(54) Având în vedere reducerea fără precedent a furnizării de gaze naturale din Federația Rusă și riscul persistent al unor noi întreruperi bruște ale aprovizionării, Uniunea se confruntă cu nevoia urgentă de a-și diversifica aprovizionarea cu gaze. Cu toate acestea, piața GNL a Europei este încă în curs de dezvoltare și este dificil să se evalueze acuratețea prețurilor care predomină pe această piață. Pentru a obține o evaluare precisă, obiectivă și fiabilă a prețului pentru livrările de GNL către Uniune, Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) instituită prin Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului ([9]) ar trebui să colecteze toate datele de piață privind GNL care sunt necesare pentru a stabili o evaluare zilnică a prețului GNL.

(55) Evaluarea prețurilor ar trebui să fie efectuată pe baza tuturor tranzacțiilor legate de livrările de GNL către Uniune. ACER ar trebui să fie împuternicită să colecteze aceste date de piață de la toți participanții care își desfășoară activitatea în domeniul livrărilor de GNL către Uniune. Toți acești participanți ar trebui să fie obligați să raporteze ACER toate datele lor de piață privind GNL cât mai aproape posibil din punct de vedere tehnologic de timpul real, fie după încheierea unei tranzacții, fie după prezentarea unei oferte de cumpărare sau a unei oferte de a încheia o tranzacție. Evaluarea prețurilor efectuată de ACER ar trebui să cuprindă cel mai complet set de date, inclusiv prețurile tranzacțiilor și, începând cu 31 martie 2023, ofertele de cumpărare și de vânzare pentru livrările de GNL către Uniune. Publicarea zilnică a acestei evaluări obiective a prețurilor și a marjei stabilite în comparație cu alte prețuri de referință de pe piață sub forma unui indice de referință pentru GNL deschide calea pentru adoptarea sa voluntară de către participanții la piață ca preț de referință în contractele și tranzacțiile lor. Odată stabilite, evaluarea prețului GNL și indicele de referință pentru GNL ar putea deveni, de asemenea, o rată de referință pentru contractele derivate utilizate pentru hedgingul prețului GNL sau diferența de preț dintre prețul GNL și alte prețuri ale gazelor. Având în vedere nevoia urgentă de a introduce evaluarea prețului GNL, prima publicare a evaluării respective ar trebui să aibă loc cel târziu la 13 ianuarie 2023.

(56) Actualele competențe conferite ACER prin Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([10]) și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei ([11]) (denumite în continuare împreună „REMIT") nu sunt suficiente pentru a crea un set de date complet și cuprinzător pentru toate livrările de GNL către Uniune. Cu toate acestea, un astfel de set de date cuprinzător și complet pentru evaluarea zilnică a prețurilor este necesar pentru ca Uniunea să își gestioneze, în spirit de solidaritate, politicile de achiziții pentru importurile internaționale de GNL, în special în timpul actualei situații de criză. Datele și informațiile relevante privind contractele de GNL sunt, de asemenea, necesare pentru a asigura monitorizarea evoluției prețurilor, precum și pentru a efectua controlul calității datelor și asigurarea calității. Acest instrument ad-hoc ar trebui să permită ACER să colecteze toate datele de piață necesare pentru a stabili o evaluare cuprinzătoare și reprezentativă a prețului livrărilor de GNL către Uniune.

(57) Deși instituirea unei evaluări zilnice a prețului la GNL și a unui indice de referință pentru GNL cu caracter permanent ar trebui să fie inclusă într-o etapă ulterioară într-o revizuire mai cuprinzătoare a REMIT, situația de criză actuală necesită deja luarea de măsuri urgente pentru a aborda contextul imediat al dificultăților grave de aprovizionare cu GNL și stabilirea cu precizie a prețurilor pentru livrările de GNL către Uniune, cu titlu temporar, până la adoptarea unei astfel de revizuiri a REMIT în conformitate cu procedura legislativă ordinară.

(58) Pentru a spori imediat transparența prețurilor și siguranța planificării pe piața importurilor de GNL, ar trebui să se precizeze că setul de date relevant ar trebui să cuprindă atât informații privind prețurile și cantitățile tranzacțiilor cu GNL finalizate, prețurile și cantitățile ofertelor de cumpărare și ofertelor de vânzare aferente livrărilor de GNL în Uniune, cât și formula de preț din contractul pe termen lung din care este derivat prețul, dacă este cazul.

(59) Participanții la piața de GNL care fac obiectul unei obligații de raportare ar trebui definiți ca fiind cei implicați fie în achiziționarea, fie în vânzarea de încărcături de GNL destinate livrării în Uniune. Acești participanți la piața GNL ar trebui să facă obiectul obligațiilor și interdicțiilor aplicabile participanților la piață în conformitate cu REMIT.

([9]) Regulamentul (UE) 2019/942 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 de instituire a Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (JO L 158, 14.6.2019, p. 22).

([10]) Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (JO L 326, 8.12.2011, p. 1).

([11]) Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 al Comisiei din 17 decembrie 2014 privind raportarea de date, pentru punerea în aplicare a articolului 8 alineatele (2) și (6) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind integritatea și transparența pieței angro de energie (JO L 363, 18.12.2014, p. 121).

(60) ACER, în cooperare cu Comisia, ar trebui să aibă un mandat larg pentru a specifica calitatea și conținutul datelor de piață pe care le colectează pentru a stabili o evaluare zilnică a prețurilor pentru livrările de GNL în Uniune. De asemenea, acesta ar trebui să dispună de o largă putere de apreciere la alegerea protocolului său de transmisie preferat. Pentru a obține cea mai bună calitate posibilă a datelor de piață care trebuie raportate, ACER ar trebui să fie împuternicită să specifice toți parametrii datelor de piață care ar trebui să îi fie raportați. Acești parametri ar trebui să includă, printre altele, unitățile de referință în care sunt raportate date privind prețurile, unitățile de referință în care sunt raportate date privind cantitatea, scadența tranzacției sau datele anterioare tranzacției privind ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare, precum și protocoalele de transmisie care trebuie utilizate pentru transmiterea datelor solicitate către ACER.

(61) ACER ar trebui, de asemenea, să stabilească metodologia pe care o utilizează pentru a furniza o evaluare zilnică a prețurilor GNL și un indice de referință pentru GNL, precum și procesul de revizuire periodică a acestei metodologii.

(62) Evaluarea prețurilor publicată în temeiul prezentului regulament ar trebui să ofere mai multă transparență statelor membre și altor participanți pe piață cu privire la prețul predominant al importurilor de GNL în Europa. O mai mare transparență a prețurilor ar trebui, la rândul său, să permită statelor membre și entităților private cu sediul în Uniune să acționeze într-un mod mai informat și mai coordonat atunci când achiziționează GNL de pe piețele mondiale și, în special, atunci când utilizează prestatorul de servicii. O mai bună coordonare în ceea ce privește achiziționarea de GNL ar trebui să permită statelor membre să prevină supralicitarea reciprocă sau prețurile care nu respectă prețul predominant de pe piață. Prin urmare, evaluările prețurilor și marjele de referință publicate în temeiul prezentului regulament sunt esențiale pentru a asigura o mai mare solidaritate între statele membre în ceea ce privește achiziționarea cantității limitate de GNL.

(63) Obligația operatorilor pieței de a furniza ACER informații privind tranzacțiile cu GNL este necesară și proporțională pentru a atinge obiectivul de a permite ACER să stabilească un indice de referință pentru GNL, în special deoarece aceasta este aliniată la obligațiile existente ale operatorilor pieței în temeiul REMIT, iar ACER va păstra confidențialitatea informațiilor comerciale sensibile.

(64) Pe lângă mecanismele de întrerupere a tranzacționării și indicele de referință pentru GNL, sunt disponibile și alte intervenții, inclusiv un interval de prețuri dinamic temporar, astfel cum a fost solicitat în concluziile Consiliul European din 20 și 21 octombrie 2022, ținând seama de următoarele garanții: acesta ar trebui să se aplice tranzacțiilor cu gaze naturale din cadrul punctului virtual de tranzacționare Title Transfer Facility (TTF), operat de Gasunie Transport Services B.V.; alte platforme de tranzacționare a gazelor din Uniune pot fi legate la prețul spot al TTF corectat prin intermediul unui interval de prețuri dinamic temporar; și ar trebui să nu aducă atingere tranzacțiilor extrabursiere cu gaze, ar trebui să nu pericliteze siguranța furnizării de gaze a Uniunii, ar trebui să depindă de progresele înregistrate în punerea în aplicare a obiectivului privind economiile de gaze, ar trebui să nu conducă la o creștere generală a consumului de gaze, ar trebui să fie concepute astfel încât să nu împiedice fluxurile de gaze bazate pe piață intra-UE, ar trebui să nu afecteze stabilitatea și buna funcționare a piețelor instrumentelor financiare derivate pe energie și ar trebui să țină seama de prețurile de pe piața gazelor naturale înregistrate pe diferitele piețe organizate din întreaga Uniune.

(65) Regulamentul (UE) 2017/1938 prevede deja posibilitatea ca statele membre, în timpul unei situații de urgență, să acorde prioritate furnizării de gaze a anumitor centrale electrice pe bază de gaze, cu rol critic în sistemul energetic, având în vedere importanța acestora pentru a asigura siguranța aprovizionării cu energie electrică și pentru a evita dezechilibrele în rețea. Centralele electrice pe bază de gaze și cu rol critic în sistemul energetic, și volumele de gaz asociate pot avea un impact important asupra volumelor de gaze disponibile pentru solidaritate în caz de urgență. În acest context, statele membre ar trebui, prin derogare de la articolul 13 alineatele (1), (3) și (8) din Regulamentul (UE) 2017/1938, să poată solicita temporar măsuri de solidaritate de urgență și atunci când nu sunt în măsură să asigure volumele critice de gaze necesare pentru a asigura continuarea producției de energie electrică în centralele electrice pe bază de gaze și cu rol critic în sistemul energetic. Din același motiv, statele membre care acordă ajutor de solidaritate ar trebui, de asemenea, să aibă dreptul de a se asigura că aprovizionarea consumatorilor lor protejați în virtutea principiului solidarității sau alte servicii esențiale, cum ar fi încălzirea centralizată, și funcționarea centralelor lor electrice pe bază de gaze și cu rol critic nu sunt puse în pericol atunci când acordă ajutor de solidaritate unui alt stat membru.

(66) Ar trebui stabilită o limită maximă a volumelor critice de gaze necesare în fiecare stat membru pentru a menține siguranța alimentării cu energie electrică, astfel încât să se evite cererile de ajutor de solidaritate inutile sau abuzive sau limitările nejustificate ale ajutorului de solidaritate acordat unui stat membru care are nevoie de acesta. Metodologia utilizată în cadrul raportului Rețelei europene a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E) referitor la perspectivele pentru perioada de iarnă oferă o bază de identificare a volumului critic de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică și pentru stabilirea unor astfel de limite. Volumele critice de

gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică calculate de ENTSO-E reflectă volumele de gaze absolut necesare pentru a asigura adecvarea energiei electrice la nivel paneuropean, utilizând toate resursele pieței, considerând întotdeauna că gazele sunt ultimele în ordinea de merit. Metodologia ENTSO-E se bazează pe un eșantion mare de scenarii cele mai defavorabile privind clima și de întreruperi determinate de evenimente neprevăzute. Faptul că metodologia ENTSO-E nu ia în considerare toată energia termică și electrică combinată nu împiedică statele membre să considere instalațiile de încălzire centralizată ale consumatorilor protejați ca fiind protejate în conformitate cu definiția din Regulamentul (UE) 2017/1938. În statele membre pentru care producția de energie electrică se bazează exclusiv pe livrări de GNL și care nu dețin capacități de înmagazinare semnificative, volumele critice de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică ar trebui adaptate în consecință. Volumul critic de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică poate fi mai mic decât nivelul istoric al gazelor consumate pentru producerea de energie electrică, deoarece adecvarea energiei electrice poate fi asigurată prin alte mijloace, inclusiv prin furnizarea aprovizionării între statele membre.

(67) Totuși, acest lucru nu exclude ca volumele minime reale de gaze solicitate de un stat membru care solicită ajutor de solidaritate sau de un stat membru care acordă ajutor de solidaritate să fie mai mari decât valorile modelate de ENTSO-E pentru a evita o criză de energie electrică. În astfel de cazuri, statul membru care solicită ajutor de solidaritate sau statul membru care acordă ajutor de solidaritate ar trebui să poată depăși valorile maxime stabilite în prezentul regulament dacă poate justifica că acest lucru este necesar pentru a evita o criză de energie electrică, cum ar fi cazurile care impun utilizarea rezervelor pentru restabilirea frecvenței și a combustibililor alternativi sau în scenarii excepționale care nu au fost luate în considerare în analiza prospectivă de iarnă a ENTSO-E, în special având în vedere nivelurile hidrologice sau evoluțiile neprevăzute. Volumul critic de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică include, prin definiție, toate gazele necesare pentru a asigura o alimentare stabilă cu energie electrică și, prin urmare, include energia electrică necesară pentru a produce și a transporta gaze, precum și pentru sectoarele esențiale ale infrastructurii și instalațiilor critice esențiale pentru funcționarea serviciilor militare, de securitate națională și de ajutor umanitar.

(68) Restricțiile impuse operatorilor pieței prin extinderea protecției solidare la volumele critice de gaze sunt necesare pentru a asigura siguranța furnizării de gaze într-o situație de reducere a furnizării de gaze și de creștere a cererii în timpul sezonului de iarnă. Restricțiile respective se bazează pe măsurile existente prevăzute în Regulamentul (UE) 2017/1938 și, respectiv, Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului ([12]), menite să sporească eficacitatea măsurilor respective în circumstanțele actuale.

(69) Prezentul regulament nu aduce atingere libertății statelor membre de a ține seama de potențialele daune pe termen lung aduse instalațiilor industriale atunci când acordă prioritate cererii care ar trebui redusă sau limitată pentru a putea acorda ajutor de solidaritate unui alt stat membru.

(70) Anumiți consumatori, inclusiv gospodăriile și clienții care furnizează servicii sociale esențiale, sunt deosebit de sensibili la efectele negative ale întreruperilor furnizării de gaze. Din acest motiv, Regulamentul (UE) 2017/1938 a introdus, pentru prima dată, un mecanism de solidaritate între statele membre, cu scopul de a atenua efectele unei situații de urgență gravă survenite în Uniune și de a asigura fluxul de gaz către clienții protejați în virtutea principiului solidarității. Cu toate acestea, în anumite cazuri, utilizarea gazelor și de către clienții protejați ar putea fi considerată neesențială. Reducerea acestui tip de utilizare, care depășește clar ceea ce este necesar, nu este de natură să submineze obiectivele stabilite în Regulamentul (UE) 2017/1938, mai ales pentru că lipsa gazelor consumate în scopuri neesențiale ar putea duce la prejudicii grave în alte sectoare private sau comerciale. Prin urmare, în anumite circumstanțe, statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a realiza economii de gaze și prin reducerea consumului neesențial al clienților protejați, în cazul în care o astfel de reducere este fezabilă din punct de vedere fizic fără a afecta utilizările esențiale. Cu toate acestea, orice măsură de reducere luată de statele membre ar trebui să fie strict limitată la consumul neesențial și nu ar trebui în niciun caz să reducă utilizarea de bază de către clienții protejați și nici să le limiteze capacitatea de a-și încălzi locuințele în mod adecvat.

(71) Statele membre și autoritățile lor competente ar trebui să aibă libertatea de a stabili măsurile de reducere aplicabile și activitățile corespunzătoare consumului neesențial, cum ar fi încălzirea în exterior, încălzirea piscinelor rezidențiale și a altor instalații rezidențiale complementare. Prin posibilitatea de a limita consumul neesențial, statele membre ar trebui să fie în măsură să consolideze măsurile de salvgardare și să se asigure că gazele naturale sunt furnizate altor sectoare, servicii și industrii esențiale, permițându-le să își continue activitatea în timpul unei crize.

([12]) Regulamentul (UE) 2022/1369 al Consiliului din 5 august 2022 privind măsuri coordonate de reducere a cererii de gaze (JO L 206, 8.8.2022, p. 1).

(72) Orice măsură de reducere a consumului neesențial al clienților protejați ar trebui să fie necesară și proporțională, aplicându-se în special în situațiile de criză declarată în temeiul articolului 11 alineatul (1) și al articolului 12 din Regulamentul (UE) 2017/1938 sau în cazul unei alerte la nivelul Uniunii în temeiul Regulamentului (UE) 2022/1369. În pofida aplicării unor măsuri de reducere a consumului neesențial, clienții protejați ar trebui să beneficieze în continuare de protecția împotriva debranșării. Statele membre ar trebui, de asemenea, să se asigure că astfel de măsuri nu limitează protecția necesară pentru consumatorii vulnerabili al căror consum curent ar trebui considerat esențial, fără a aduce atingere întreruperii aprovizionării din motive tehnice.

(73) Statele membre sunt libere să decidă dacă și cum să facă distincția între consumul esențial și consumul neesențial al consumatorilor protejați. Un stat membru care solicită măsuri de solidaritate și care decide să nu facă această distincție nu ar trebui să fie obligat să demonstreze că consumul neesențial ar putea fi redus înainte de solicitarea de ajutor de solidaritate. Un stat membru care acordă ajutor de solidaritate nu ar trebui să fie obligat să facă distincția între clienții esențiali și cei neesențiali pentru a stabili volumul de gaze disponibil pentru măsurile de solidaritate.

(74) În caz de urgență, statele membre, precum și Uniunea, ar trebui să asigure fluxurile de gaze în cadrul pieței interne. Aceasta înseamnă că măsurile luate la nivel național nu ar trebui să dea naștere unor probleme de siguranță a aprovizionării într-un alt stat membru și că accesul la infrastructura transfrontalieră ar trebui să rămână, în orice moment, sigur și posibil din punct de vedere tehnic. Cadrul legislativ actual nu prevede un proces care să poată soluționa cu eficacitate conflictele dintre două state membre cu privire la măsurile care afectează negativ fluxurile transfrontaliere. Întrucât rețelele de gaze și de energie electrică ale Uniunii sunt interconectate, acest lucru ar putea nu numai să conducă la probleme grave de siguranță a aprovizionării, ci și să slăbească unitatea Uniunii în raport cu țările terțe. Prin derogare de la articolul 12 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2017/1938, Comisia ar trebui să aibă competența de a evalua măsurile naționale luate și de a arbitra, dacă este necesar, într-un interval de timp rezonabil. În acest scop, Comisia ar trebui să poată solicita modificarea unor astfel de măsuri naționale în cazul în care constată că există amenințări la adresa siguranței furnizării de gaze a altor state membre sau a Uniunii. Având în vedere caracterul excepțional al actualei crize energetice, respectarea deciziei Comisiei ar trebui să aibă loc fără întârzieri care ar putea împiedica furnizarea de gaze în Uniune. Prin urmare, pentru perioada de aplicare a prezentului regulament, procedurile de reconciliere ar trebui să fie suspendate pentru a asigura funcționarea pieței interne.

(75) Principiul solidarității energetice este un principiu general în temeiul dreptului Uniunii ([13]) și se aplică tuturor statelor membre, nu numai statelor membre învecinate. În plus, utilizarea eficientă a infrastructurii existente, inclusiv a capacităților transfrontaliere de transport și a instalațiilor de GNL, este importantă pentru garantarea, din spirit de solidaritate, a siguranței furnizării de gaze. În perioadele de întreruperi ale furnizării de gaze la nivelul Uniunii, la nivel regional sau național, și de trecere semnificativă de la utilizarea gazelor de conductă la utilizarea GNL, statele membre aflate într-o situație de criză gravă ar trebui să poată beneficia nu numai de posibilitățile de aprovizionare din conductele învecinate, ci și de sursele de aprovizionare din țările care dispun de o instalație de GNL. Unele state membre ar trebui să fie în măsură să acorde ajutor de solidaritate altor state membre, chiar dacă nu sunt conectate direct printr-un gazoduct sau printr-o țară terță sau prin alte state membre, cu condiția ca statul membru care solicită ajutor de solidaritate să fi epuizat toate măsurile bazate pe piață din planul său de urgență, inclusiv achizițiile de GNL de pe piața mondială. Prin urmare, este oportun să se extindă obligația de a acorda ajutor de solidaritate statelor membre care nu sunt conectate și care dețin instalații de GNL, luând în considerare diferențele dintre gazele prin conductă și GNL în ceea ce privește piețele și infrastructura, inclusiv navele transportatoare de GNL, la impunerea de obligații operatorilor, precum și luând în considerare lipsa de competențe de executare în ceea ce privește activele GNL, cum ar fi navele transportatoare de GNL, și incluzând posibilități de a face schimb între gazele naturale și GNL în cazul în care nu există nicio instalație de lichefiere a gazelor naturale pe teritoriul unui stat membru care acordă ajutor de solidaritate.

(76) Un stat membru care deține instalații de GNL, atunci când acordă ajutor de solidaritate unui alt stat membru, nu ar trebui să fie considerat responsabil de blocaje sau de alte probleme potențiale care pot apărea în afara propriului său teritoriu sau care rezultă din lipsa competențelor de executare în ceea ce privește navele transportatoare de GNL deținute de un operator dintr-o țară terță, atunci când astfel de blocaje sau alte probleme au impact asupra fluxului real de gaze și, în cele din urmă, împiedică volumul de gaze necesar să ajungă la statul membru care solicită ajutor de solidaritate. În cazul în care statul membru care acordă ajutor de solidaritate nu are competențe de executare, acesta nu ar trebui să fie considerat responsabil pentru lipsa schimbului încărcăturii de GNL cu gaze naturale.

([13]) Hotărârea Curții de Justiție din 15 iulie 2021, Germania/Polonia, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

(77) La punerea în aplicare a principiului solidarității energetice, Regulamentul (UE) 2017/1938 a introdus un mecanism de solidaritate menit să consolideze cooperarea și încrederea între statele membre în cazul unei crize grave. Pentru a facilita implementarea mecanismului de solidaritate, statele membre trebuie să ajungă la un acord cu privire la o serie de aspecte tehnice, juridice și financiare în acordurile lor bilaterale, în temeiul articolului 13 alineatul (10) din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(78) În pofida unei obligații legale de a încheia acorduri bilaterale de solidaritate până la 1 decembrie 2018, au fost finalizate doar câteva astfel de acorduri, ceea ce periclitează punerea în aplicare a obligației legale de a acorda sprijin de solidaritate într-o situație de urgență. Propunerea Comisiei de regulament privind piețele interne ale gazelor din surse regenerabile, gazelor naturale și hidrogenului a inclus un prim model de acord de solidaritate. Cu toate acestea, întrucât modelul respectiv a fost elaborat înainte de invadarea Ucrainei de către Federația Rusă, având în vedere situația actuală de penurie extremă de gaze și de creștere fulminantă a prețurilor, precum și necesitatea urgentă de a dispune deja de norme implicite temporare pentru iarna următoare, este oportun să se creeze un cadru temporar al normelor implicite pentru acordarea ajutorului de solidaritate necesar prin derogare de la articolul 13 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2017/1938, care să fie eficace și ușor de pus în aplicare, să nu depindă de negocieri bilaterale îndelungate și să fie adaptate la situația actuală a prețurilor excesive și a prețurilor extrem de volatile ale gazelor. În special, ar trebui să fie introduse norme implicite mai clare pentru compensarea costurilor gazelor furnizate și, în spirit de solidaritate între statele membre, pentru limitarea costurilor suplimentare potențiale pe care statul membru care acordă ajutor de solidaritate ar putea să le perceapă. Normele privind măsurile de solidaritate în temeiul articolului 13 din Regulamentul (UE) 2017/1938 ar trebui să rămână aplicabile, cu excepția cazului în care se prevede în mod expres altfel.

(79) Solidaritatea ar trebui, în principiu, să se bazeze pe o compensație echitabilă plătită direct de statul membru care solicită ajutor de solidaritate sau de entitățile delegate de acesta. Compensația ar trebui să acopere prețul gazului, orice costuri reale sau potențiale de stocare, transportul transfrontalier și costurile conexe. Compensația ar trebui să fie echitabilă, atât pentru statele membre care solicită ajutor de solidaritate, cât și pentru statele membre care acordă ajutor de solidaritate.

(80) Criza actuală conduce la niveluri ale prețurilor și la vârfuri recurente ale prețurilor care depășesc cu mult situația unei posibile crize a aprovizionării la momentul adoptării Regulamentului (UE) 2017/1938. Volatilitatea prețurilor intrazilnice care caracterizează în prezent piața gazelor naturale ca urmare a actualei crize a gazelor ar trebui, prin urmare, să fie luată în considerare atunci când se stabilește cuantumul compensației pentru statele membre care acordă ajutor de solidaritate. Pe baza principiului solidarității și pentru a evita stabilirea de prețuri în condiții de piață extreme, ar fi problematic să se ia prețul de piață intrazilnic fluctuant ca bază a prețului implicit al măsurii de solidaritate. Prețul gazelor ar trebui să reflecte prețul mediu al pieței pentru ziua următoare din ziua precedentă solicitării ajutorului de solidaritate din statul membru care acordă ajutor de solidaritate. Ținând seama de acest lucru, compensația se bazează în continuare pe „prețul pieței", astfel cum se prevede în Recomandarea (UE) 2018/177 a Comisiei ([14]). Prețul mediu al pieței pentru ziua următoare este mai independent de volatilitate și de prețurile spot foarte ridicate în situații de criză și, ca atare, limitează orice stimulente neloiale.

(81) Astfel cum s-a subliniat în Recomandarea (UE) 2018/177, costurile pagubelor cauzate sectorului industrial care a suportat restricționări pot fi acoperite prin sistemele de compensații numai dacă acestea nu se reflectă în prețul gazelor pe care trebuie să îl plătească statul membru care solicită ajutor de solidaritate și statul membru care a solicitat ajutor de solidaritate nu ar trebui să plătească compensații pentru aceleași costuri de două ori. Având în vedere circumstanțele excepționale în care prețurile gazelor au atins niveluri fără precedent, un stat membru care beneficiază de ajutor de solidaritate nu ar trebui să fie automat obligat să acopere integral alte costuri, cum ar fi daunele sau costurile procedurilor judiciare care apar în statul membru care acordă ajutor de solidaritate, cu excepția cazului în care se convine asupra unei alte soluții în cadrul unui acord de solidaritate. Experiența a

([14]) Recomandarea (UE) 2018/177 a Comisiei din 2 februarie 2018 privind elementele care ar trebui incluse în acordurile tehnice, juridice și financiare între statele membre pentru aplicarea mecanismului de solidaritate în temeiul articolului 13 din Regulamentul (UE) 2017/1938 al Parlamentului European și al Consiliului privind măsurile de garantare a siguranței furnizării de gaze (JO L 32, 6.2.2018, p. 52).

demonstrat că obligația statului membru care primește ajutor de solidaritate de a suporta integral riscul financiar pentru toate costurile de compensare directe sau indirecte care ar putea rezulta din acordarea de ajutor de solidaritate reprezintă un obstacol esențial în calea încheierii de acorduri de solidaritate. Răspunderea nelimitată ar trebui, prin urmare, să fie redusă în cadrul normelor implicite pentru acordurile de solidaritate, pentru a permite încheierea acordurilor în curs cât mai curând posibil, deoarece acordurile respective reprezintă o piatră de temelie a Regulamentului (UE) 2017/1938, reflectând principiul unional al solidarității energetice. În măsura în care compensația pentru costurile indirecte nu depășește 100 % din prețul gazelor naturale, este justificată și nu este acoperită de prețul gazelor, costurile respective ar trebui să fie acoperite de statul membru destinatar.

Cu toate acestea, în cazul în care costurile solicitate depășesc 100 % din prețul gazelor naturale, Comisia ar trebui, după consultarea autorităților competente relevante, să stabilească o compensație echitabilă a costurilor și, prin urmare, să aibă posibilitatea de a verifica dacă limitarea compensării costurilor este adecvată. Prin urmare, Comisia ar trebui să poată permite o compensație diferită de cea prevăzută în Regulamentul (UE) 2017/1938 în cazuri individuale, ținând seama de circumstanțele specifice ale cazurilor respective, inclusiv de măsurile de economisire a gazelor și de reducere a cererii de gaze, precum și de principiul solidarității energetice. În cadrul evaluării, Comisia ar trebui să acorde atenția cuvenită evitării costurilor indirecte excesive ca urmare a restricționării sau deconectării consumatorilor de gaze.

(82) Normele prezentului regulament referitoare la plata despăgubirilor pentru măsurile de solidaritate între statele membre nu aduc atingere principiilor despăgubirii pentru daune în temeiul dreptului constituțional național.

(83) Încheierea de acorduri de solidaritate cu statele membre învecinate, astfel cum se prevede la articolul 13 alineatul (10) din Regulamentul (UE) 2017/1938, este instrumentul cel mai adecvat pentru punerea în aplicare a obligației de a acorda ajutor de solidaritate în temeiul articolului 13 alineatul (1) și (2) din regulamentul respectiv. Prin urmare, statelor membre ar trebui să li se permită să se abată de la normele de compensare implicită prevăzute în prezentul regulament, dacă convin asupra altor norme dintr-un acord de solidaritate. Statele membre ar trebui în special să își păstreze posibilitatea de a conveni bilateral asupra unor compensații suplimentare, care să acopere alte costuri, precum costurile totale suportate în urma obligației de a plăti o compensație în statul membru care acordă ajutor de solidaritate, inclusiv costurile pagubelor cauzate sectorului industrial care a suportat restricționări. În acordurile bilaterale de solidaritate, astfel de costuri pot fi incluse în compensație în cazul în care legislația națională prevede obligația de a se plăti despăgubiri sectorului industrial care a suportat restricționări, inclusiv compensații pentru daunele economice, în plus față de prețul gazelor.

(84) Ca măsură de ultimă instanță, mecanismul de solidaritate implicit ar trebui să fie declanșat de un stat membru care solicită ajutor de solidaritate numai în cazul în care piața nu reușește să ofere volumele de gaze necesare, incluzând GNL și cele oferite în mod voluntar de către consumatorii neprotejați, pentru a satisface cererea clienților protejați în virtutea principiului solidarității. În temeiul Regulamentului (UE) 2017/1938, statele membre trebuie să fi epuizat toate măsurile din planurile lor de urgență, inclusiv restricționarea forțată la nivelul clienților protejați în virtutea principiului solidarității.

(85) Caracterul urgent și consecințele unei eventuale activări a mecanismului de solidaritate ar trebui să determine cooperarea strânsă dintre statele membre implicate, Comisie și managerii de criză competenți desemnați de statele membre în conformitate cu articolul 10 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul (UE) 2017/1938. Prin urmare, cererea ar trebui comunicată tuturor părților în timp util și ar trebui să conțină un set minim de elemente care să permită statelor membre care acordă ajutor de solidaritate să răspundă fără întârziere. Răspunsul furnizat de statele membre care acordă ajutor de solidaritate ar trebui să includă informații privind volumul de gaze care ar putea fi furnizată statului membru care solicită ajutor de solidaritate, inclusiv volumele care ar putea fi eliberate atunci când se aplică măsuri nebazate pe piață. Statele membre pot conveni asupra unor modalități tehnice și de coordonare suplimentare pentru a facilita răspunsul în timp util la o solicitare de ajutor de solidaritate. Atunci când acordă ajutor de solidaritate, statele membre și autoritățile lor competente ar trebui să asigure siguranța în funcționare și fiabilitatea sistemului.

(86) Statul membru care solicită ajutor de solidaritate ar trebui să poată beneficia de ajutor de solidaritate din partea mai multor state membre. Mecanismul de solidaritate implicit ar trebui să fie declanșat numai în cazul în care statul membru care acordă ajutor de solidaritate nu a încheiat niciun acord bilateral cu statul membru care solicită ajutor de solidaritate. Dacă între statul membru care solicită ajutor de solidaritate și statul membru care acordă ajutor de solidaritate s-a încheiat un acord bilateral, acordul respectiv ar trebui să prevaleze și să se aplice între cele două state.

(87) Comisia ar trebui să fie în măsură să monitorizeze aplicarea mecanismului de solidaritate implicit și, dacă se consideră necesar, ar trebui să fie în măsură să faciliteze corelarea solicitărilor de ajutor de solidaritate. În acest scop, Comisia ar trebui să prevadă o platformă interactivă, care ar trebui să servească drept model și să permită transmiterea continuă și în timp real a solicitărilor de ajutor de solidaritate și cuplarea acestora cu volumele disponibile respective.

(88) Statele membre și părțile contractante la Comunitatea Energiei pot, de asemenea, să încheie acorduri voluntare pentru aplicarea măsurilor de solidaritate.

(89) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([15]).

(90) Întrucât obiectivul prezentului regulament nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității și astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului menționat,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

CAPITOLUL I

OBIECT ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament stabilește norme temporare cu privire la:

(a) instituirea accelerată a unui serviciu care să permită agregarea cererii și achiziționarea în comun de gaze de întreprinderi stabilite în Uniune;

(b) platforma de rezervare a capacității secundare și platforme de transparență pentru instalații de GNL și pentru instalațiile de înmagazinare a gazelor;

(c) managementul congestiei în rețelele de transport al gazelor.

(2) Prezentul regulament introduce mecanisme temporare de protecție a cetățenilor și a economiei împotriva prețurilor excesive, prin intermediul unui mecanism temporar de gestionare a volatilității intrazilnice în cazul variațiilor excesive ale prețurilor și un indice de referință ad-hoc pentru GNL, pe care îl elaborează Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER).

(3) Prezentul regulament stabilește măsuri temporare, pentru cazul unei situații de urgență în sectorul gazelor, pentru distribuția transfrontalieră echitabilă a gazelor, pentru garantarea furnizării gazelor pentru cei mai importanți consumatori și asigurarea acordării ajutorului de solidaritate transfrontalier

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „întreprindere din sectorul gazelor naturale” înseamnă o persoană fizică sau juridică care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, achiziționare sau înmagazinare de gaze naturale, inclusiv a gazelor naturale lichefiate (GNL), și care are atribuții comerciale, tehnice sau de întreținere legate de respectivele activități, fără a include însă clienții finali;

([15]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

2. „instalație de GNL” înseamnă un terminal utilizat pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile auxiliare și instalațiile de înmagazinare temporară necesare pentru procesul de regazeificare a GNL și livrarea ulterioară către sistemul de transport, dar care nu include nicio parte a terminalelor GNL utilizate pentru înmagazinare;

3. „instalație de înmagazinare a gazelor” înseamnă o instalație utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale și care este deținută sau exploatată de o întreprindere din sectorul gazelor naturale, incluzând partea instalațiilor de GNL utilizate pentru înmagazinare, dar excluzând partea utilizată pentru activitățile de producție, precum și instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de sistem de transport în vederea îndeplinirii atribuțiilor lor;

4. „prestator de servicii” înseamnă o întreprindere stabilită în Uniune și contractată de Comisie printr-o procedură de achiziții în temeiul Regulamentului (UE, Euratom) 2018/1046 pentru a organiza achiziționarea în comun și pentru a îndeplini sarcinile menționate la articolul 7 din prezentul regulament;

5. „instrument informatic” înseamnă un instrument informatic prin intermediul căruia prestatorul de servicii agregă cererea întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și a întreprinderilor care consumă gaze și caută oferte de la furnizori sau de la producători de gaze naturale care să corespundă cererii agregate respective;

6. „tranzacționare GNL” înseamnă oferte de cumpărare, oferte de vânzare sau tranzacții pentru cumpărarea sau vânzarea de GNL:

   (a) care specifică livrarea în Uniune;

   (b) care au ca rezultat livrarea în Uniune; sau

   (c) în care o contraparte regazeifică GNL la un terminal din Uniune;

7. „date de piață privind GNL” înseamnă evidențe ale ofertelor de cumpărare, ale ofertelor de vânzare sau ale tranzacțiilor cu GNL, împreună cu informațiile corespunzătoare, astfel cum se specifică la articolul 21 alineatul (1);

8. „participant la piața GNL” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, indiferent de locul de înregistrare sau de domiciliu al persoanei respective, care efectuează tranzacții cu GNL;

9. „evaluarea prețului GNL” înseamnă stabilirea unui preț de referință zilnic pentru tranzacționarea GNL în conformitate cu o metodologie care urmează să fie stabilită de ACER;

10. „indice de referință pentru GNL” înseamnă stabilirea unei diferențe între evaluarea zilnică a prețului GNL și prețul de decontare pentru contractele TTF Gas Futures cu scadența cea mai apropiată, stabilit zilnic de ICE Endex Markets B.V.;

11. „loc de tranzacționare” înseamnă oricare dintre următoarele:

   (a) „piață reglementată”, astfel cum este definită la articolul 4 alineatul (1) punctul 21 din Directiva 2014/65/UE;

   (b) „sistem multilateral de tranzacționare”, astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) punctul 22 din Directiva 2014/65/UE;

   (c) „sistem organizat de tranzacționare”, astfel cum este definit la articolul 4 alineatul (1) punctul 23 din Directiva 2014/65/UE;

12. „instrument financiar derivat pe mărfuri energetice” înseamnă un instrument financiar derivat, astfel cum este definit la articolul 2 alineatul (1) punctul 30 din Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului ([16]), tranzacționat într-un loc de tranzacționare și al cărui suport este energia electrică sau gazul și a cărui scadență nu depășește 12 luni;

13. „autoritate competentă”, dacă nu se specifică altfel, înseamnă o autoritate competentă în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 26 din Directiva 2014/65/UE;

14. „volum critic de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică” înseamnă consumul maxim de gaze necesar în sectorul energiei electrice pentru a asigura adecvarea în scenariul cel mai pesimist simulat în evaluarea adecvării pentru perioada de iarnă în temeiul articolului 9 din Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]).

([16]) Regulamentul (UE) nr. 600/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO L 173, 12.6.2014, p. 84).

([17]) Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE (JO L 158, 14.6.2019, p. 1).

15. „client protejat” înseamnă un client protejat astfel cum este definit la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2017/1938;

16. „client protejat în virtutea principiului solidarității” înseamnă un client protejat în virtutea principiului solidarității astfel cum este definit la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul (UE) 2017/1938.

CAPITOLUL II

O MAI BUNĂ COORDONARE A ACHIZIȚIILOR DE GAZE

SECȚIUNEA 1

Coordonarea achizițiilor de gaze în Uniune

Articolul 3

Transparența și schimbul de informații

(1) Exclusiv în scopul unei mai bune coordonări, întreprinderile din sectorul gazelor naturale sau întreprinderile consumatoare de gaze naturale stabilite în Uniune sau autoritățile statelor membre care intenționează să lanseze o licitație pentru achiziționarea de gaze sau să inițieze negocieri cu producători sau cu furnizori de gaze naturale din țări terțe cu privire la achiziționarea de gaze, cu un volum mai mare de 5 TWh/an, informează Comisia și, după caz, statul membru în care sunt stabilite întreprinderile respective cu privire la încheierea unui contract de furnizare a gazelor naturale sau a unui memorandum de înțelegere sau la lansarea unei licitații pentru achiziționarea de gaze.

Notificarea în temeiul primului paragraf este efectuată cu cel puțin șase săptămâni înainte de încheierea sau lansarea preconizată sau într-un termen mai scurt, cu condiția ca negocierile să fie deschise mai aproape de data semnării contractului, dar nu mai târziu de două săptămâni înainte de încheierea sau lansarea preconizată. Această notificare se limitează la următoarele informații de bază:

(a) identitatea partenerului sau partenerilor contractuali sau scopul licitației de achiziționare a gazelor naturale;

(b) volumele relevante;

(c) datele relevante; și

(d) prestatorul de servicii care organizează astfel de achiziții sau licitații în numele unui stat membru, după caz.

(2) În cazul în care Comisia consideră că o coordonare suplimentară în ceea ce privește lansarea unei licitații pentru achiziționarea de gaze sau achiziții planificate de gaze de către întreprinderi din sectorul gazelor naturale sau de întreprinderi consumatoare de gaze stabilite în Uniune sau de autoritățile statelor membre ar putea îmbunătăți funcționarea achiziționării în comun sau că lansarea unei licitații pentru achiziționarea de gaze sau achizițiile planificate de gaze pot avea un impact negativ asupra pieței interne, asupra siguranței aprovizionării sau asupra solidarității energetice, Comisia poate emite o recomandare adresată întreprinderilor din sectorul gazelor naturale sau întreprinderilor consumatoare de gaze stabilite în Uniune sau autorităților statelor membre pentru a lua în considerare măsuri adecvate. În acest caz, Comisia, după caz, informează statul membru în care este stabilită întreprinderea.

(3) Comisia informează comitetul director ad-hoc menționat la articolul 4 înainte de a emite oricare dintre recomandările prevăzute la alineatul (2).

(4) Dacă se furnizează informații Comisiei în conformitate cu alineatul (1), entitățile care furnizează informațiile pot indica dacă vreo parte a informațiilor, fie ele comerciale sau alte informații a căror divulgare ar putea afecta activitățile părților implicate, urmează să fie considerate confidențiale și dacă informațiile furnizate pot fi comunicate altor state membre.

(5) Cererile de tratament confidențial în temeiul prezentului articol nu limitează accesul Comisiei la informațiile confidențiale. Comisia se asigură că accesul la informațiile confidențiale este strict limitat la serviciile Comisiei pentru care este absolut necesar să dispună de informațiile respective. Reprezentanții Comisiei tratează astfel de informații cu confidențialitatea cuvenită.

(6) Fără a aduce atingere articolului 346 din TFUE, informațiile confidențiale fac obiectul unui schimb cu Comisia și cu alte autorități relevante numai în cazul în care un astfel de schimb este necesar pentru aplicarea prezentului regulament. Informațiile care fac obiectul schimbului se limitează la informații relevante și proporționale cu scopul urmărit. Un astfel de schimb de informații păstrează confidențialitatea informațiilor respective și protejează interesele în materie de securitate și interesele comerciale ale entităților care intră în domeniul de aplicare al prezentului regulament și aplică instrumente eficace de protecție fizică a datelor. Toate serverele și informațiile sunt amplasate și stocate fizic pe teritoriul Uniunii.

Articolul 4

Comitetul director ad-hoc

(1) Se instituie un comitet director ad-hoc pentru a facilita coordonarea agregării cererii și a achiziționării în comun.

(2) Comitetul director ad-hoc este instituit de Comisie în termen de șase săptămâni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament; acesta este constituit din câte un reprezentant al fiecărui stat membru și unul al Comisiei. Reprezentanții părților contractante la Comunitatea Energiei pot participa la comitetul director ad–hoc la invitația Comisiei, în toate chestiunile de interes comun. Comisia prezidează reuniunile comitetului director ad-hoc.

(3) Comitetul director ad-hoc își adoptă propriul regulament de procedură cu majoritate calificată în termen de o lună de la instituirea sa.

(4) Comisia consultă comitetul director ad-hoc cu privire la proiectul de recomandare transmis de Comisie în temeiul articolului 3 alineatul (2), în special în ceea ce privește măsura în care achizițiile relevante de gaze sau o licitație pentru achiziționarea de gaze sporesc siguranța aprovizionării în Uniune și sunt compatibile cu principiul solidarității energetice.

(5) Comisia va informa, de asemenea, comitetul director ad-hoc cu privire la impactul participării întreprinderilor la achiziția în comun organizată de prestatorul de servicii asupra siguranței aprovizionării în Uniune și asupra solidarității energetice, după caz.

(6) În cazul în care le sunt transmise informații confidențiale în conformitate cu articolul 3 alineatul (6), membrii comitetului director ad-hoc tratează astfel de informații cu confidențialitatea cuvenită. Informațiile care fac obiectul schimbului se limitează la informații care sunt relevante și proporționale cu scopul unui astfel de schimb.

SECȚIUNEA 2

Agregarea cererii și achiziționarea în comun

Articolul 5

Contract temporar de servicii cu un prestator de servicii

(1) Prin derogare de la articolul 176 din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046, Comisia contractează serviciile necesare ale unei entități stabilite în Uniune prin intermediul unei proceduri de achiziții publice în temeiul Regulamentului (UE, Euratom) 2018/1046, acționând în calitate de prestator de servicii pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute la articolul 7 din prezentul regulament.

(2) Contractul de servicii cu prestatorul de servicii selectat stabilește dreptul de proprietate asupra informațiilor obținute de prestatorul de servicii și prevede un posibil transfer al informațiilor respective către Comisie la rezilierea sau la expirarea contractului de servicii.

(3) Comisia definește în contractul de servicii aspectele practice ale funcționării prestatorului de servicii, inclusiv utilizarea instrumentului informatic, măsurile de securitate, moneda sau monedele, regimul de plată și obligațiile.

(4) Contractul de servicii cu prestatorul de servicii rezervă Comisiei dreptul de a-l monitoriza și audita. În acest scop, Comisia are acces deplin la informațiile deținute de prestatorul de servicii.

(5) Comisia poate solicita prestatorului de servicii să furnizeze toate informațiile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor menționate la articolul 7 și pentru a permite Comisiei să verifice îndeplinirea de către întreprinderile din sectorul gazelor naturale și de către întreprinderile consumatoare de gaze a obligațiilor care decurg din articolul 10.

Articolul 6

Criterii de selectare a prestatorului de servicii

(1) Prestatorul de servicii este selectat de Comisie pe baza următoarelor criterii de eligibilitate:

(a) Prestatorul de servicii este stabilit și are sediul operațional pe teritoriul unui stat membru.

(b) Prestatorul de servicii are experiență în tranzacțiile transfrontaliere.

(c) Prestatorul de servicii nu poate fi:

(i) vizat de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate în temeiul articolului 215 din TFUE, în special de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina sau în raport cu acțiuni care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei;

(ii) deținut sau controlat, direct sau indirect, de persoane fizice sau juridice, entități sau organisme vizate de astfel de măsuri restrictive ale Uniunii sau care acționează în numele sau la ordinele acestora; sau

(iii) deținut sau controlat, direct sau indirect, de Federația Rusă sau de guvernul acesteia ori de orice persoană fizică sau juridică, entitate sau organism rus stabilit în Rusia sau care acționează în numele sau la ordinele acestora.

(2) Fără a aduce atingere altor obligații de diligență necesară, se instituie obligații contractuale între Comisie și prestatorul de servicii pentru a se asigura că prestatorul de servicii, atunci când își îndeplinește sarcinile în conformitate cu articolul 7, nu pune, direct sau indirect, fonduri sau resurse economice la dispoziția persoanelor fizice sau juridice, a entităților sau a organismelor care sunt:

(a) vizate de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate în temeiul articolului 215 din TFUE, în special de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina sau în raport cu acțiuni care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei;

(b) deținute sau controlate, direct sau indirect, de persoane fizice sau juridice, entități sau organisme vizate de astfel de măsuri restrictive ale Uniunii sau care acționează în numele sau la ordinele acestora; sau

(c) deținute sau controlate, direct sau indirect, de Federația Rusă sau de guvernul acesteia ori de orice persoană fizică sau juridică, entitate sau organism rus stabilit în Rusia sau care acționează în numele sau la ordinele acestora.

(3) Prestatorul de servicii nu face parte dintr-o întreprindere integrată vertical care își desfășoară activitatea în domeniul producției sau furnizării de gaze naturale, astfel cum se menționează la articolul 2 punctul 20 din Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([18]), cu excepția unei entități separate în conformitate cu capitolul IV din directiva respectivă.

([18]) Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

(4) Comisia își stabilește criteriile de selecție și de atribuire luând în considerare, printre altele, următoarele criterii care urmează să fie specificate în cererea de oferte:

(a) nivelul de experiență în ceea ce privește întocmirea și desfășurarea procedurilor de licitație sau de atribuire pentru gazele naturale sau serviciile conexe, cum ar fi serviciile de transport, cu sprijinul instrumentelor informatice dedicate;

(b) nivelul de experiență la adaptarea la diferite necesități a procedurilor de licitație sau de atribuire, cum ar fi aspectele geografice sau calendarul;

(c) nivelul de experiență la dezvoltarea de instrumente informatice pentru agregarea cererii din partea mai multor participanți și corelarea acesteia cu oferta;

(d) calitatea securității sistemului informatic, în special în ceea ce privește protecția datelor și securitatea internetului; și

(e) capacitatea de identificare și de acreditare a participanților, atât din perspectiva entității juridice, cât și a capacității financiare.

Articolul 7

Sarcinile prestatorului de servicii

(1) Prestatorul de servicii organizează agregarea cererii și achiziționarea în comun și, în special:

(a) agregă cererea întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și a întreprinderilor consumatoare de gaze, cu sprijinul instrumentului informatic;

(b) solicită oferte din partea furnizorilor sau a producătorilor de gaze naturale pentru a corela cererea agregată cu ajutorul instrumentului informatic;

(c) alocă drepturi de acces pentru furnizare, ținând seama de o distribuție proporțională între participanții mai mici și cei mai mari a volumelor de gaze oferite între întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze care participă la agregarea cererii. În cazul în care cererea agregată depășește ofertele de furnizare primite, alocarea drepturilor de acces este proporțională cu cererea declarată de întreprinderile participante în etapa de agregare a cererii pentru un anumit moment și loc de livrare;

(d) verifică, acreditează și înregistrează utilizatorii instrumentului informatic; și

(e) furnizează utilizatorilor instrumentului informatic sau Comisiei orice servicii auxiliare, inclusiv servicii de facilitare a încheierii contractelor, necesare pentru executarea corectă a operațiunilor, astfel cum se prevede în contractul de servicii menționat la articolul 5.

(2) Condițiile referitoare la sarcinile prestatorului de servicii, și anume înregistrarea utilizatorilor, publicarea și raportarea se stabilesc în contractul de servicii menționat la articolul 5.

Articolul 8

Participarea la agregarea cererii și la achiziționarea în comun

(1) Participarea la agregarea cererii și la achiziționarea în comun este deschisă tuturor întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și întreprinderilor consumatoare de gaze stabilite în Uniune și transparentă față de acestea, indiferent de volumul solicitat. Întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze nu participă în calitate de furnizori, producători și cumpărători la agregarea cererii și la achiziționarea în comun dacă sunt:

(a) vizate de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate în temeiul articolului 215 din TFUE, în special de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina sau în raport cu acțiuni care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei;

(b) deținute sau controlate, direct sau indirect, de persoane fizice sau juridice, entități sau organisme vizate de astfel de măsuri restrictive ale Uniunii sau care acționează în numele sau la ordinele acestora; sau

(c) deținute sau controlate, direct sau indirect, de Federația Rusă sau de guvernul acesteia ori de orice persoană fizică sau juridică, entitate sau organism rus stabilit în Rusia sau care acționează în numele sau la ordinele acestora.

(2) Se instituie obligații contractuale pentru a se asigura că niciun fond sau nicio resursă economică care rezultă din participarea la procesul de achiziționare în comun organizat de prestatorul de servicii nu este pusă, direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul persoanelor fizice sau juridice, al entităților sau al organismelor care sunt:

(a) vizate de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate în temeiul articolului 215 din TFUE, în special de măsurile restrictive ale Uniunii adoptate având în vedere acțiunile Rusiei de destabilizare a situației în Ucraina sau în raport cu acțiuni care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei;

(b) deținute sau controlate, direct sau indirect, de persoane fizice sau juridice, entități sau organisme vizate de astfel de măsuri restrictive ale Uniunii sau care acționează în numele sau la ordinele acestora; sau

(c) deținute sau controlate, direct sau indirect, de Federația Rusă sau de guvernul acesteia ori de orice persoană fizică sau juridică, entitate sau organism rus stabilit în Rusia sau care acționează în numele sau la ordinele acestora.

(3) Statele membre sau alte părți interesate pot oferi sprijin sub formă de lichidități, inclusiv garanții, participanților la procesul de achiziționare în comun organizat de prestatorul de servicii, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, după caz. Acesta poate include garanții pentru acoperirea nevoilor de garanții reale sau pentru acoperirea riscului de costuri suplimentare în urma insolvenței altor cumpărători din cadrul aceluiași contract de achiziționare în comun.

(4) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze stabilite în părțile contractante la Comunitatea Energiei pot participa la agregarea cererii și la achiziționarea în comun, cu condiția să fie în vigoare măsurile sau acordurile necesare pentru a permite participarea lor la agregarea cererii și la achiziționarea în comun în temeiul prezentei secțiuni.

Articolul 9

Aprovizionări cu gaze naturale excluse de la achiziționarea în comun

Aprovizionările cu gaze naturale originare din Federația Rusă nu fac obiectul achiziționării în comun, inclusiv aprovizionările cu gaze naturale care intră în statele membre sau în părțile contractante la Comunitatea Energiei prin următoarele puncte de intrare:

(a) Greifswald

(b) Lubmin II

(c) Imatra

(d) Narva

(e) Värska

(f) Luhamaa

(g) Sakiai

(h) Kotlovka

(i) Kondratki

(j) Wysokoje

(k) Tieterowka

(l) Mozyr

(m) Kobryn

(n) Sudzha (RU)/Ucraina

(o) Belgorod (RU)/Ucraina

(p) Valuyki (RU)/Ucraina

(q) Serebryanka (RU)/Ucraina

(r) Pisarevka (RU)/Ucraina

(s) Sokhranovka (RU)/Ucraina

(t) Prokhorovka (RU)/Ucraina

(u) Platovo (RU)/Ucraina

(v) Strandja 2 (BG)/Malkoclar (TR).

Articolul 10

Obligativitatea recurgerii la prestatorul de servicii

(1) Statele membre iau măsurile corespunzătoare pentru a se asigura că întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze aflate sub jurisdicția lor participă la procesul de agregare a cererii organizat de prestatorul de servicii ca unul dintre mijloacele posibile de îndeplinire a obiectivelor de constituire de stocuri menționate la articolul 6a și la articolul 20 din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(2) Statele membre care dispun de instalații subterane de înmagazinare a gazelor solicită întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și întreprinderilor consumatoare de gaze aflate sub jurisdicția lor să participe la agregarea cererii organizată de prestatorul de servicii cu volume cel puțin egale cu 15 % din volumul total necesar pentru atingerea obiectivului de constituire a stocurilor menționat la articolul 6a și la articolul 20 din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(3) Statele membre care nu dispun de instalații subterane de înmagazinare a gazelor solicită întreprinderilor din sectorul gazelor naturale și întreprinderilor consumatoare de gaze aflate sub jurisdicția lor să participe la procesul de agregare a cererii organizat de prestatorul de servicii cu volume cel puțin egale cu 15 % din volumele corespunzătoare obligațiilor de constituire de stocuri transfrontaliere menționate la articolul 6c și la articolul 20 din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(4) Întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze care participă la agregarea cererii în temeiul unei obligații absolute pot decide să nu achiziționeze gazele după procesul de agregare. Gazele achiziționate pot fi utilizate în alte scopuri decât constituirea de stocuri.

Articolul 11

Consorțiul pentru achiziționarea de gaze

Întreprinderile din sectorul gazelor naturale și întreprinderile consumatoare de gaze care participă la agregarea cererii organizată de prestatorul de servicii în mod transparent, pot coordona elemente ale condițiilor contractului de achiziție sau pot utiliza contracte de achiziționare în comun pentru a obține condiții mai bune de la furnizorii lor, cu condiția ca acestea să respecte dreptul Uniunii, inclusiv dreptul Uniunii în materie de concurență, în special articolele 101 și 102 din TFUE, astfel cum poate fi specificat de Comisie într-o decizie în temeiul articolului 10 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003, precum și cerința de transparență prevăzută la articolul 3 din prezentul regulament.

SECȚIUNEA 3

Măsuri de îmbunătățire a utilizării instalațiilor de GNL, a instalațiilor de înmagazinare a gazelor și a conductelor

Articolul 12

Platforma de rezervare a capacității secundare pentru utilizatorii instalațiilor de GNL și ai instalațiilor de înmagazinare a gazelor

Utilizatorii instalațiilor de GNL și ai instalațiilor de înmagazinare a gazelor care doresc să își revândă capacitatea contractată pe piața secundară, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ([19]), au dreptul să facă acest lucru. Până la 28 februarie 2023, operatorii instalațiilor de GNL și ai instalațiilor de înmagazinare a gazelor, la nivel individual sau regional, instituie o platformă de rezervare transparentă și nediscriminatorie pentru utilizatorii instalațiilor de GNL și ai instalațiilor de înmagazinare a gazelor sau utilizează o platformă existentă, în vederea revânzării capacității contractate pe piața secundară.

Articolul 13

Platformele de transparență pentru instalațiile de GNL și instalațiile de înmagazinare a gazelor

(1) Până la 28 februarie 2023, operatorii instalațiilor de GNL și ai instalațiilor de înmagazinare a gazelor publică toate informațiile prevăzute la articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 715/2009 privind o platformă europeană de transparență în materie de GNL și, respectiv, o platformă europeană de transparență în materie de înmagazinare, într-un mod transparent și ușor de utilizat. Autoritățile de reglementare pot solicita operatorilor respectivi să facă publice orice informații suplimentare relevante pentru utilizatorii sistemului.

(2) Instalațiile de GNL cărora li s-a acordat o derogare de la normele privind accesul terților în temeiul articolului 36 din Directiva 2009/73/CE, precum și operatorii instalațiilor de înmagazinare a gazelor în cadrul regimului negociat privind accesul terților, menționat la articolul 33 alineatul (3) din directiva respectivă, fac publice tarifele finale pentru infrastructură până la 31 ianuarie 2023.

Articolul 14

Eficientizarea utilizării capacităților de transport

(1) Operatorii de sistem de transport oferă capacitatea fermă contractată subutilizată la punctele de interconectare și punctele virtuale de interconectare ca produs de capacitate lunară și ca produs de capacitate zilnică și intrazilnică pentru luna respectivă în cazul unei subutilizări în temeiul alineatului (2).

(2) Capacitatea fermă contractată este considerată subutilizată dacă un utilizator al rețelei a utilizat sau a oferit la un punct de interconectare sau un punct virtual de interconectare mai puțin de 80 % din capacitatea fermă rezervată în luna calendaristică precedentă. Operatorul de sistem de transport monitorizează capacitatea neutilizată și informează utilizatorul rețelei cu privire la volumul de capacitate care urmează să fie retras la punctul de interconectare sau punctul virtual de interconectare relevant cel târziu înainte de a notifica volumul de capacitate care urmează să fie oferit pentru viitoarea licitație periodică a capacității lunare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/459.

(3) Volumul de capacitate care urmează să fie oferit este egal cu diferența dintre utilizarea medie pentru luna calendaristică precedentă și 80 % din capacitatea fermă care a fost contractată pentru o perioadă mai mare de o lună.

(4) Capacitatea disponibilă oferită în cadrul unei licitații în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/459 are prioritate față de capacitatea subutilizată inclusă într-o licitație în temeiul alineatului (2) atunci când se alocă capacitate.

([19]) Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005 (JO L 211, 14.8.2009, p. 36).

(5) În cazul în care capacitatea subutilizată oferită de operatorul de sistem de transport este vândută, aceasta îi este retrasă deținătorului inițial al capacității contractate. Deținătorul inițial poate utiliza capacitatea fermă retrasă în mod întreruptibil.

(6) Utilizatorul rețelei își menține drepturile și obligațiile care îi revin în temeiul contractului de capacitate până când capacitatea este realocată de operatorul de sistem de transport și în măsura în care capacitatea nu este realocată de operatorul de sistem de transport.

(7) Înainte de a oferi capacitate fermă subutilizată în conformitate cu prezentul articol, operatorul de sistem de transport analizează efectele potențiale la fiecare punct de interconectare pe care îl exploatează și informează autoritatea națională de reglementare competentă. Prin derogare de la alineatele (1)-(6) de la prezentul articol și indiferent dacă punctele de interconectare respective sunt congestionate sau nu, autoritățile naționale de reglementare pot decide să introducă unul dintre următoarele mecanisme la toate punctele de interconectare:

(a) un mecanism de utilizare obligatorie sub sancțiunea pierderii, de tipul „folosești sau pierzi”, pentru capacitatea fermă pentru ziua următoare în conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/459 și luând în considerare punctul 2.2.3 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 715/2009;

(b) un sistem de suprasubscriere și răscumpărare în conformitate cu punctul 2.2.2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 715/2009, care să ofere o capacitate suplimentară de cel puțin 5 % față de capacitatea tehnică la punctul de interconectare relevant; sau

(c) să ofere cel puțin capacitatea nenominalizată inițial pentru ziua următoare și pentru aceeași zi, care să fie fi alocată sub formă de capacitate întreruptibilă.

Alineatele (1)-(6) de la prezentul articol se aplică automat în cazul în care nu se aplică unul dintre mecanismele alternative prevăzute la primul paragraf până 31 martie 2023.

(8) Înainte de a lua decizia menționată la alineatul (7), autoritatea națională de reglementare se consultă cu autoritatea națională de reglementare din statul membru învecinat și ține seama de avizele autorității respective. În cazul în care sistemul de intrare-ieșire acoperă mai multe state membre în care sunt activi mai mulți operatori de transport și de sistem, autoritățile naționale de reglementare ale statelor membre în cauză decid de comun acord cu privire la aplicarea alineatului (7).

CAPITOLUL III

MĂSURI DE PREVENIRE A PREȚURILOR EXCESIVE ALE GAZELOR ȘI A VOLATILITĂȚII INTRAZILNICE EXCESIVE DE PE PIEȚELE INSTRUMENTELOR FINANCIARE DERIVATE PE ENERGIE

SECȚIUNEA 1

Instrument temporar intrazilnic pentru gestionarea volatilității excesive de pe piețele instrumentelor financiare derivate pe energie

Articolul 15

Mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice

(1) Cât mai curând posibil, dar cel târziu până la 31 ianuarie 2023, fiecare loc de tranzacționare în care sunt tranzacționate instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice instituie, pentru fiecare instrument financiar derivat pe mărfuri energetice tranzacționat în acest loc, un mecanism de gestionare a volatilității intrazilnice bazat pe o limită superioară și o limită inferioară a prețurilor (denumite în continuare „limite de preț”) care definește prețurile peste și sub care ordinele nu pot fi executate (denumit în continuare „mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice”). Locurile de tranzacționare se asigură că mecanismul de gestionare a volatilității prețurilor intrazilnice previne variațiile excesive ale prețurilor în cursul unei zile de tranzacționare pentru instrumentele financiare derivate pe mărfuri energetice. Atunci când instituie mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice, locurile de tranzacționare se asigură, de asemenea, că punerea în aplicare a măsurilor respective nu împiedică formarea unor prețuri de închidere fiabile la sfârșitul zilei.

(2) Pentru fiecare instrument financiar derivat pe mărfuri energetice pe care îl tranzacționează, locurile de tranzacționare stabilesc metoda de calcul aplicabilă pentru a determina limitele de preț în raport cu un preț de referință. Primul preț de referință al zilei este egal cu prețul stabilit la deschiderea ședinței de tranzacționare relevante. Prețurile de referință ulterioare sunt reprezentate de ultimul preț al pieței observat la intervale regulate. În cazul unei întreruperi a tranzacționării în cursul zilei de tranzacționare, primul preț de referință după întrerupere este prețul de deschidere al tranzacționării reluate.

(3) Limitele prețurilor se exprimă fie în valoare absolută, fie în termeni relativi, sub forma unei variații procentuale în raport cu prețul de referință. Locurile de tranzacționare adaptează această metodă de calcul la particularitățile fiecărui instrument financiar derivat pe mărfuri energetice, la profilul de lichiditate al pieței pentru astfel de instrumente financiare derivate și la profilul său de volatilitate. Locul de tranzacționare informează fără întârziere autoritatea competentă cu privire la metoda de calcul.

(4) Locurile de tranzacționare reînnoiesc limitele prețurilor la intervale regulate în timpul orelor de tranzacționare, pe baza prețului de referință.

(5) Locurile de tranzacționare fac publice, fără întârzieri nejustificate, caracteristicile mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice pe care l-au instituit sau ori de câte ori au aplicat o modificare.

(6) Locurile de tranzacționare pun în aplicare mecanismul de gestionare a volatilității intrazilnice fie prin integrarea acestuia în mecanismele de întrerupere a tranzacționării existente deja instituite în conformitate cu Directiva 2014/65/UE, fie ca mecanism suplimentar.

(7) În cazul în care intenționează să modifice metoda de calcul al limitelor de preț aplicabile unui anumit instrument financiar derivat pe mărfuri energetice, locul de tranzacționare informează fără întârziere autoritatea competentă cu privire la modificările avute în vedere.

(8) În cazul în care informațiile colectate de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) în conformitate cu articolul 16 alineatul (3) arată că este necesară o mai mare coerență a punerii în aplicare a mecanismului pentru a asigura o gestionare mai eficientă a volatilității excesive a prețurilor în întreaga Uniune, Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care să precizeze principiile uniforme pentru punerea în aplicare a mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice, ținând seama de particularitățile fiecărui instrument derivat pe mărfuri energetice, de profilul de lichiditate al pieței pentru astfel de instrumente financiare derivate și de profilul său de volatilitate. În special, pentru a asigura buna funcționare a locurilor de tranzacționare care oferă tranzacții cu instrumente financiare derivate pe mărfuri energetice, Comisia poate specifica intervalele la care vor fi reînnoite limitele de preț sau măsurile care trebuie luate în cazul în care tranzacționarea se deplasează în afara limitelor de preț respective, inclusiv dispoziții care să asigure formarea unor prețuri de închidere fiabile. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 29.

Articolul 16

Rolul autorităților competente

(1) Autoritățile competente supraveghează punerea în aplicare a mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice. Autoritățile competente se asigură că divergențele în ceea ce privește punerea în aplicare a mecanismelor de gestionare a volatilității intrazilnice de către locurile de tranzacționare stabilite în statele lor membre sunt justificate corespunzător de particularitățile locurilor de tranzacționare sau ale instrumentelor financiare derivate pe mărfuri energetice în cauză.

(2) Autoritățile competente se asigură că locurile de tranzacționare pun în aplicare mecanisme preliminare adecvate care să garanteze că volatilitatea excesivă a piețelor instrumentelor financiare derivate pe mărfuri energetice este atenuată până la instituirea mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice, astfel cum se menționează la articolul 15 alineatul (1).

(3) Autoritățile competente raportează ESMA cu privire la punerea în aplicare a mecanismului de gestionare a volatilității intrazilnice de către locurile de tranzacționare pe care le supraveghează în termen de trei săptămâni de la data menționată la articolul 15 alineatul (1) și cel puțin trimestrial.

Articolul 17

Rolul de coordonare al ESMA

(1) ESMA coordonează și monitorizează punerea în aplicare a mecanismelor de gestionare a volatilității intrazilnice pe baza rapoartelor care îi sunt prezentate de autoritățile competente în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

(2) ESMA documentează orice divergențe în ceea ce privește punerea în aplicare a mecanismelor de gestionare a volatilității intrazilnice între jurisdicțiile din Uniune, pe baza rapoartelor autorităților competente. Până la 30 iunie 2023, ESMA prezintă Comisiei un raport de evaluare a eficienței mecanismelor de gestionare a volatilității intrazilnice. Pe baza acestui raport, Comisia analizează oportunitatea de a prezenta Consiliului o propunere de modificare a prezentului regulament.

SECȚIUNEA 2

Abilitarea ACER în vederea colectării și publicării de date obiective privind prețurile

Articolul 18

Atribuțiile și competențele ACER de a elabora evaluări ale prețurilor și indici de referință ai prețurilor

(1) În regim de urgență, ACER elaborează și publică o evaluare zilnică a prețului GNL, cel mai târziu până la 13 ianuarie 2023. În scopul evaluării prețului GNL, ACER colectează și prelucrează în mod sistematic date de piață privind GNL referitoare la tranzacții. Evaluarea prețurilor ia în considerare, după caz, diferențele regionale și condițiile de piață.

(2) Cel târziu până la 31 martie 2023, ACER elaborează și publică un indice de referință pentru GNL zilnic, determinat de diferența dintre evaluarea zilnică a prețului GNL și prețul de decontare pentru contractele TTF Gas Futures cu scadența cea mai apropiată stabilit zilnic de ICE Endex Markets B.V. În scopul elaborării indicelui de referință pentru GNL, ACER colectează și prelucrează în mod sistematic toate datele de piață privind GNL.

(3) Prin derogare de la articolul 3 alineatul (4) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011, obligațiile și interdicțiile care vizează participanții la piață prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 se aplică participanților la piața GNL. Competențele conferite ACER în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 și al Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014 se aplică, de asemenea, în ceea ce privește participanții la piața GNL, inclusiv dispozițiile privind confidențialitatea.

Articolul 19

Publicarea evaluărilor prețului GNL și a indicelui de referință pentru GNL

(1) Evaluarea prețului GNL se publică zilnic, cel târziu până la ora 18.00 CET pentru evaluarea prețului tranzacției simple. Până la 31 martie 2023, pe lângă publicarea evaluării prețului GNL, ACER publică zilnic, de asemenea, indicele de referință pentru GNL cel târziu până la ora 19.00 CET sau cât mai curând posibil din punct de vedere tehnic.

(2) În sensul prezentului articol, ACER poate utiliza serviciile unui terț.

Articolul 20

Furnizarea de date de piață privind GNL către ACER

(1) Participanții la piața GNL transmit zilnic către ACER datele de piață privind GNL în conformitate cu specificațiile prevăzute la articolul 21, într-un format standardizat, prin intermediul unui protocol de transmisie de înaltă calitate și cât mai aproape posibil din punct de vedere tehnologic de timpul real, înainte de publicarea evaluării zilnice a prețului GNL (18.00 CET).

(2) Comisia poate adopta acte de punere în aplicare care să precizeze momentul până la care datele de piață privind GNL trebuie să fie transmise înainte de publicarea zilnică a evaluării prețului GNL, astfel cum se menționează la alineatul (1). Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 29.

(3) După caz, după consultarea Comisiei, ACER emite orientări în ceea ce privește:

(a) detaliile informațiilor care trebuie raportate, în plus față de detaliile actuale privind tranzacțiile raportabile și datele fundamentale în temeiul Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014, inclusiv ofertele de cumpărare și ofertele de vânzare; și

(b) procedura, modelul și formatul electronic și cerințele tehnice și organizatorice pentru transmiterea datelor care trebuie să fie utilizate pentru furnizarea datelor de piață privind GNL necesare.

(4) Participanții la piața GNL transmit ACER datele de piață necesare privind GNL, în mod gratuit și prin canalele de raportare stabilite de ACER, utilizând, acolo unde este posibil, procedurile deja existente și disponibile.

Articolul 21

Calitatea datelor de piață privind GNL

(1) Datele de piață privind GNL includ:

(a) părțile la contract, inclusiv indicatorul de cumpărare/vânzare;

(b) partea raportoare;

(c) prețul tranzacției;

(d) cantitățile contractuale;

(e) valoarea contractului;

(f) fereastra de sosire a încărcăturii de GNL;

(g) condițiile de livrare;

(h) punctele de livrare;

(i) marca temporală cu privire la toate elementele următoare:

  (i) data și ora de depunere a ofertei de cumpărare sau a ofertei de vânzare;

  (ii) data și ora tranzacției;

  (iii) data și ora raportării ofertei de cumpărare, a ofertei de vânzare sau a tranzacției;

  (iv) primirea datelor de piață privind GNL de către ACER.

(2) Participanții la piața GNL furnizează ACER date de piață privind GNL în următoarele unități și monede:

(a) prețurile unitare ale tranzacțiilor, ale ofertelor de cumpărare și ale ofertelor de vânzare se raportează în moneda specificată în contract și în EUR/MWh și includ cursurile de conversie și de schimb aplicate, dacă este cazul;

(b) cantitățile contractuale se raportează în unitățile specificate în contracte și în MWh;

(c) ferestrele de sosire se raportează în termeni de date de livrare exprimate în format UTC;

(d) punctul de livrare indică un identificator valabil enumerat de ACER astfel cum este menționat în lista instalațiilor de GNL care fac obiectul raportării și în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 și al Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014; marca temporală se raportează în format UTC;

(e) dacă este relevant, formula de preț din contractul pe termen lung din care este derivat prețul se raportează integral.

(3) ACER emite orientări referitoare la criteriile pe baza cărora un singur furnizor de date răspunde pentru o parte semnificativă a datelor de piață privind GNL transmise într-o anumită perioadă de referință și cu privire la modul în care această situație trebuie abordată în evaluarea sa zilnică a prețurilor GNL și indicii de referință pentru GNL.

Articolul 22

Continuitatea activității

ACER își revizuiește, își actualizează și își publică periodic metodologia de evaluare a prețurilor de referință pentru GNL și metodologia pentru indicilor de referință pentru GNL, precum și metodologia utilizată la raportarea datelor de piață privind GNL și la publicarea evaluărilor prețurilor GNL și a indicilor de referință pentru GNL, ținând seama de opiniile furnizorilor de date de piață privind GNL.

CAPITOLUL IV

MĂSURI ÎN CAZ DE URGENȚĂ ÎN SECTORUL GAZELOR

SECȚIUNEA 1

Solidaritatea în materie de gaze pentru alimentarea cu energie electrică, industriile esențiale și clienții protejați

Articolul 23

Extinderea protecției în virtutea principiului solidarității la furnizarea de volume critice de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică

(1) Prin derogare de la articolul 13 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2017/1938, o măsură de solidaritate prevăzută la articolul 13 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat se aplică numai în cazul în care statul membru care solicită ajutor de solidaritate nu a fost în măsură să acopere:

(a) deficitul de furnizare de gaze către clienții săi protejați în virtutea principiului solidarității sau, în cazul în care statul membru a luat măsuri temporare de reducere a consumului neesențial al consumatorilor protejați în conformitate cu articolul 24 din prezentul regulament, volumele esențiale de consum de gaze pentru clienții săi protejați în virtutea principiului solidarității;

(b) volumul critic de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică, în pofida aplicării măsurii menționate la articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2017/1938. Se aplică condițiile stabilite la articolul 13 alineatul (3) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(2) Statele membre care sunt obligate să acorde ajutor de solidaritate în temeiul alineatului (1) au dreptul de a deduce din oferta de solidaritate:

(a) aprovizionarea clienților lor protejați în virtutea principiului solidarității, în măsura în care sunt afectate volumele esențiale, sau, în cazul în care statele membre au luat măsuri temporare de reducere a consumului neesențial al consumatorilor protejați în conformitate cu articolul 24, furnizarea de volume esențiale de consum de gaze pentru clienții lor protejați în virtutea principiului solidarității;

(b) furnizarea de volume critice de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică;

(c) furnizarea de volume de gaze pentru energia electrică necesară pentru producția și transportul de gaze; și

(d) volumele de gaze necesare pentru operațiunile infrastructurii critice pentru siguranța aprovizionării, astfel cum se menționează în anexa II, precum și pentru alte instalații esențiale pentru funcționarea serviciilor militare, de securitate națională și de ajutor umanitar.

(3) Volumele critice de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică, astfel cum sunt menționate la alineatul (1) litera (b) și alineatul 2 literele (b) și (d), nu depășesc volumele indicate în anexa I. În cazul în care un stat membru poate demonstra că este necesar un volum mai mare de gaze pentru a evita o criză de energie electrică a unui stat membru, Comisia poate decide, pe baza unei cereri motivate corespunzător, să permită deducerea unor volume mai mari.

(4) În cazul în care statelor membre al căror sistem de energie electrică este sincronizat numai cu sistemul de energie electrică al unei țări terțe li se solicită să acorde ajutor de solidaritate, acestea pot deduce, în mod excepțional, volume mai mari de gaze în cazul în care sistemul de energie electrică este desincronizat din sistemul țării terțe respective atât timp cât sunt necesare servicii de sistem energetic izolat sau alte servicii către operatorul de sistem de transport al energiei electrice pentru a asigura funcționarea sigură și fiabilă a sistemului energetic.

Articolul 24

Măsuri de reducere a cererii privind clienții protejați

(1) În mod excepțional, statele membre pot lua măsuri temporare de reducere a consumului neesențial al clienților protejați, astfel cum sunt definiți la articolul 2 punctul 5 din Regulamentul (UE) 2017/1938, în special atunci când a fost declarat unul dintre nivelurile de criză în temeiul articolului 11 alineatul (1) și al articolului 12 din Regulamentul (UE) 2017/1938 sau când a fost declarată alerta Uniunii în temeiul Regulamentului (UE) 2022/1369. Astfel de măsuri se limitează la utilizările neesențiale ale gazelor și iau în considerare elementele prevăzute la articolul 6 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2022/1369. Astfel de măsuri excepționale pot fi luate numai după o evaluare efectuată de autoritățile competente, astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 7 din Regulamentul (UE) 2017/1938, cu privire la condițiile de determinare a unor astfel de volume neesențiale de gaze.

(2) Ca urmare a măsurilor menționate la alineatul (1) de la prezentul articol, consumul clienților vulnerabili astfel cum sunt definiți de statele membre în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2009/73/CE, nu se reduce în niciun caz, iar statele membre nu debranșează clienții protejați ca urmare a aplicării alineatului (1) de la prezentul articol.

Articolul 25

Garanții pentru fluxurile transfrontaliere

În cazul unei cereri a Comisiei în temeiul articolului 12 alineatul (6) primul paragraf din Regulamentul (UE) 2017/1938 de a pune capăt restricționării nejustificate a fluxurilor transfrontaliere de gaze sau a accesului la infrastructura de gaze sau măsurilor care periclitează furnizarea de gaze într-un alt stat membru, autoritatea competentă, astfel cum este definită la articolul 2 alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2017/1938, sau statul membru, astfel cum este menționat la articolul 12 alineatul (6) primul paragraf din prezentul regulament, în loc să urmeze procedura prevăzută la articolul 12 alineatul (6) al doilea paragraf din Regulamentul (UE) 2017/1938, își modifică măsurile sau ia măsuri pentru a asigura conformitatea cu articolul 12 alineatul (5) din regulamentul respectiv.

SECȚIUNEA 2

Norme privind acordarea ajutorului de solidaritate

Articolul 26

Extinderea temporară a obligațiilor de solidaritate la statele membre cu instalații de GNL

(1) Obligația de a acorda ajutor de solidaritate prevăzută la articolul 13 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2017/1938 se aplică nu numai statelor membre conectate direct la statul membru care solicită ajutor de solidaritate, ci și statelor membre care dețin instalații de GNL, cu condiția ca în infrastructura relevantă, inclusiv navele transportatoare de GNL, să fie disponibilă capacitatea necesară.

(2) Articolul 13 alineatele (2)-(9) din Regulamentul (UE) 2017/1938 se aplică statelor membre care dețin instalații de GNL, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul regulament.

(3) Statele membre care dețin instalații de GNL și care nu sunt conectate direct la un stat membru care solicită ajutor de solidaritate pot conveni bilateral cu orice alt stat membru cu privire la măsurile de solidaritate necesare de ordin tehnic, juridic și financiar care se aplică acordării ajutorului de solidaritate.

(4) Normele implicite pentru acordarea de ajutor de solidaritate în temeiul articolului 27 se aplică, de asemenea, statelor membre care nu sunt conectate, în măsura în care nu se încheie un acord bilateral în momentul primirii unei solicitări de ajutor de solidaritate.

Articolul 27

Norme implicite pentru măsurile de solidaritate

(1) În cazul în care două state membre nu au convenit asupra dispozițiilor tehnice, juridice și financiare necesare în temeiul articolului 13 alineatul (10) din Regulamentul (UE) 2017/1938 (denumit în continuare „acord de solidaritate"), livrarea de gaze în temeiul obligației prevăzute la articolul 13 alineatul (1) din regulamentul menționat în caz de urgență face obiectul condițiilor prevăzute la prezentul articol.

(2) Compensația pentru măsura de solidaritate nu depășește costurile rezonabile și, prin derogare de la articolul 13 alineatul (8) din Regulamentul (UE) 2017/1938, include, în orice caz:

(a) prețul gazelor din statul membru care acordă ajutor de solidaritate;

(b) costurile de înmagazinare și transport, inclusiv eventualele taxe care rezultă din devierea încărcăturilor de GNL către punctul de interconectare solicitat;

(c) cheltuielile de judecată pentru procedurile judiciare sau de arbitraj aferente care implică statul membru care acordă ajutor de solidaritate;

(d) alte costuri indirecte care nu sunt acoperite de prețul gazelor, cum ar fi rambursarea daunelor financiare sau de altă natură care rezultă din întreruperea obligatorie a consumului clienților în legătură cu acordarea ajutorului de solidaritate, cu condiția ca respectivele costuri indirecte să nu depășească 100 % din prețul gazelor.

(3) În cazul în care un stat membru solicită compensații pentru costurile indirecte prevăzute la alineatul (2) litera (d) care depășesc 100 % din prețul gazelor, Comisia decide, după consultarea autorităților competente relevante, dacă o compensație mai mare este adecvată, ținând seama de circumstanțele contractuale și naționale specifice ale cazului și de principiul solidarității energetice.

(4) Cu excepția cazului în care statul membru care solicită ajutor de solidaritate și statul membru care acordă ajutor de solidaritate convin asupra unui alt preț, prețul gazelor furnizate statului membru care solicită ajutor de solidaritate corespunde prețului de piață din ziua următoare din statul membru care acordă ajutor de solidaritate în ziua care precedă solicitării de ajutor de solidaritate sau prețului de piață echivalent din ziua următoare la cel mai apropiat loc de tranzacționare pe bursă accesibil, la cel mai apropiat punct virtual de tranzacționare sau la o platformă convenită în ziua care precedă solicitării de ajutor de solidaritate.

(5) Compensația pentru volumele de gaze livrate în contextul unei solicitări de ajutor de solidaritate în temeiul articolului 28 se plătește direct de către statul membru care solicită ajutor de solidaritate statului membru care acordă ajutor de solidaritate sau entității pe care ambele state membre o indică în răspunsul lor la solicitarea de ajutor de solidaritate, precum și în confirmarea de primire și a volumului care trebuie preluat.

(6) Statul membru căruia îi este adresată solicitarea de ajutor de solidaritate acordă ajutor de solidaritate cât mai curând posibil și nu mai târziu de trei zile de la solicitare. Un stat membru poate refuza să acorde ajutor de solidaritate unui stat membru care solicită ajutor de solidaritate numai dacă demonstrează că:

(a) nu dispune de suficiente gaze pentru volumele menționate la articolul 23 alineatul (2); sau

(b) nu dispune de suficientă capacitate de interconectare disponibilă, astfel cum se prevede la articolul 13 alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2017/1938, și nu are posibilitatea de a furniza suficiente volume de GNL.

(7) În plus față de normele implicite prevăzute la prezentul articol, statele membre pot conveni asupra modalităților tehnice și a coordonării acordării de ajutor de solidaritate.

(8) Prezentul articol nu aduce atingere dispozițiilor existente pentru funcționarea sigură și fiabilă a sistemului de gaze.

Articolul 28

Procedura pentru măsurile de solidaritate în absența unui acord de solidaritate

(1) Statul membru care solicită aplicarea măsurilor de solidaritate emite o solicitare de ajutor de solidaritate către un alt stat membru, indicând cel puțin următoarele informații:

(a) datele de contact ale autorității competente a statului membru;

(b) datele de contact ale operatorilor de sisteme de transport relevanți din statul membru (dacă este cazul);

(c) datele de contact ale părții terțe care acționează în numele statului membru (dacă este cazul);

(d) perioada de livrare, inclusiv calendarul primei livrări posibile și durata anticipată a livrărilor;

(e) punctele de livrare și de interconectare;

(f) volumul de gaze în kWh pentru fiecare punct de interconectare;

(g) calitatea gazului.

(2) Solicitarea de ajutor de solidaritate se trimite simultan statelor membre care ar putea acorda ajutor de solidaritate, Comisiei și managerilor de criză desemnați în temeiul articolului 10 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul (UE) 2017/1938.

(3) Statele membre care primesc o solicitare de ajutor de solidaritate trimit un răspuns care indică punctele de contact menționate la alineatul (1) literele (a), (b) și (c) și volumul și calitatea care pot fi furnizate la punctele de interconectare și la momentul solicitat, astfel cum se menționează la alineatul (1) literele (d)-(g). Răspunsul indică volumul rezultat din posibila restricționare sau, în cazul în care este absolut indispensabilă, din posibila eliberare a stocurilor strategice, în cazul în care volumul care poate fi furnizat prin măsuri voluntare este insuficient.

(4) Solicitările de ajutor de solidaritate se depun cu cel puțin 72 de ore înainte de ora de livrare indicată. Răspunsul la solicitările de ajutor de solidaritate se face în termen de 24 de ore. Confirmarea primirii și a volumului care trebuie preluat de statul membru care solicită ajutor de solidaritate se face în termen de 24 de ore de la momentul de livrare necesar.

(5) Cererea poate fi depusă pentru o perioadă de o zi sau mai multe zile, iar răspunsul corespunde duratei solicitate.

(6) În cazul în care există mai multe state membre care acordă ajutor de solidaritate și sunt în vigoare acorduri bilaterale de solidaritate cu unul sau mai multe dintre acestea, acordurile respective prevalează între statele membre care au convenit la nivel bilateral. Normele implicite prevăzute în prezentul articol se aplică numai în ceea ce privește celelalte state membre care acordă ajutor de solidaritate.

(7) Comisia poate facilita punerea în aplicare a acordurilor de solidaritate, în special printr-un model accesibil pe o platformă online securizată care să permită transmiterea în timp real a cererilor și ofertelor.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 29

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 30

Examinare

Până la 1 octombrie 2023, Comisia efectuează o reexaminare a prezentului regulament având în vedere situația generală a furnizării de gaze către Uniune și prezintă Consiliului un raport cu privire la principalele constatări ale acestei reexaminări. Pe baza acestui raport, Comisia poate propune prelungirea sau scurtarea valabilității prezentului regulament.

Articolul 31

Intrarea în vigoare și aplicarea

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică pe o durată de un an de la data intrării sale în vigoare.

Articolul 14 se aplică de la 31 martie 2023.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 19 decembrie 2022.

Pentru Consiliu
Președintele
J. SÍKELA

ANEXA I

(a) Volumele maxime critice de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică în temeiul articolului 23 pentru perioada decembrie 2022-martie 2023 (valori în milioane de metri cubi) [1]

Stat membru	Decembrie 2022	Ianuarie 2023	Februarie 2023	Martie 2023
AT	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
BG	61,49	71,26	61,55	63,29
CY	-	-	-	-
CZ	17,26	49,64	34,80	28,28
DE	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1 863,77
DK	249,48	295,56	254,87	268,09
EE	5,89	5,78	5,00	1,05
EL	209,95	326,68	317,18	232,80
ES	1 378,23	1 985,66	1 597,27	1 189,29
IE	372,76	375,29	364,26	375,74
FI	28,42	39,55	44,66	12,97
FR	876,37	875,58	802,53	771,15
HR	10,95	66,01	59,99	48,85
HU	82,13	133,97	126,44	93,72
IT	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
LV	89,26	83,56	84,96	66,19
LT	16,13	20,22	18,81	4,21
LU	-	-	-	-
MT	32,88	34,84	31,43	33,02
NL	684,26	762,31	556,26	480,31
PL	158,14	158,64	136,97	148,64
PT	409,97	415,22	368,54	401,32
RO	130,35	179,35	162,41	159,71
SI	12,98	15,15	13,35	12,80
SK	33,99	47,26	34,80	34,76
SE	18,05	18,61	17,71	15,76

[1] Cifrele din anexa I tabelele (a) și (b) se bazează pe datele din evaluarea adecvării pentru perioada de iarnă în temeiul articolului 9 din Regulamentul (UE) 2019/941, efectuată de Rețeaua europeană a operatorilor de sisteme de transport de energie electrică (ENTSO-E), cu excepția Maltei, pentru care producția de energie electrică se bazează exclusiv pe livrări de GNL, fără a deține capacități de înmagazinare semnificative. Având în vedere specificitatea gazului cu putere calorică redusă, valorile pentru Țările de Jos din acest tabel ar trebui înmulțite cu un factor de conversie de 37,89 împărțit la 35,17. Tabelul (a) din anexa I reprezintă volumele lunare individuale calculate de ENTSO-E pentru perioada decembrie 2022-martie 2023; cifrele din anexa I tabelul (b) pentru perioada aprilie 2023-decembrie 2023 reprezintă media valorilor din perioada decembrie 2022-martie 2023.

(b) Volumele maxime critice de gaze pentru siguranța alimentării cu energie electrică în temeiul articolului 23 pentru perioada aprilie 2023-decembrie 2023 (valori în milioane de metri cubi)

Stat membru	Valoare lunară
AT	140,66
BE	409,89
BG	64,40
CY	-
CZ	32,50
DE	2 116,11
DK	267,00
EE	4,43
EL	271,65
ES	1 537,61
IE	372,01
FI	31,40
FR	831,41
HR	46,45
HU	109,06
IT	2 839,23
LV	80,99
LT	14,84
LU	-
MT	33,03
NL	620,79
PL	150,60
PT	398,76
RO	157,96
SI	13,57
SK	37,70
SE	17,53

ANEXA II

Infrastructura critică pentru siguranța aprovizionării prevăzută la articolul 23 alineatul (2) litera (d)

Sector	Subsector		
I Energie	1.	Energie electrică	Infrastructuri și instalații pentru producerea și transportul energiei electrice din punctul de vedere al alimentării cu energie electrică
	2.	Petrol	Producția, rafinarea, tratarea, depozitarea și distribuția petrolului prin conducte
	3.	Gaze	Producția, rafinarea, tratarea, depozitarea și distribuția gazelor prin conducte Terminale GNL
II Transporturi	4.	Transport rutier	
	5.	Transport feroviar	
	6.	Transport aerian	